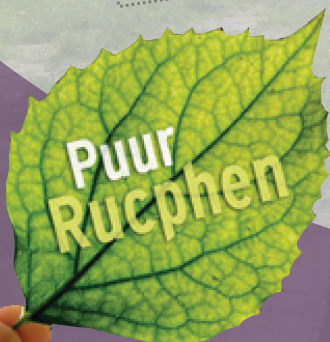

Structuurvisie Rucphen 2030

Deel A: Visie

Projectnummer: 084000.17723.00

Versie: vastgesteld

Datum: 11 december 2013

Team gemeente Rucphen: André Dirks, Tom de Koster, projectgroep structuurvisie

Team Rho adviseurs voor leefruimte: Derk-Jan Verhaak, Jeroen van Broekhoven,

Joost Jansen

Deel A: Visie

Inhoud

1	Inleiding	5	3.4. Groenstructuurplan	35
1.1.	Waarom een nieuwe structuurvisie?	5	3.5. Visiedocument Groenbeleid	36
1.2.	Wat is het doel van de structuurvisie	5	Bijlage 1 Beleidskader	37
1.3.	Relatie met ander beleid	5	Relevant ruimtelijk beleid van andere overheden	37
1.4.	Hoe is de structuurvisie tot stand gekomen	6	Relevant beleid gemeente Rucphen	42
1.5.	Leeswijzer	6		
2	Visie	7		
2.1.	Visie: Aantrekkelijke gemeente: Puur Rucphen	7		
2.2.	Visiekaart	11		
2.3.	Uitwerking Binnentuin	20		
2.3.1.	Aanleiding	20		
2.3.2.	Masterplan en commercieel vlekkenplan (2013)	21		
2.4.	Uitwerking Sint Willebrord Oost	25		
2.4.1.	Aanleiding	25		
2.4.2.	Visie	25		
3	De ruimte van Rucphen	31		
3.1.	Inleiding	31		
3.2.	De identiteit van Rucphen	31		
3.3.	Landschapsontwikkelingsplan	32		
3.3.1.	Landschapsvisie op hoofdlijnen	32		
3.3.2.	Uitwerking	35		

1 Inleiding

1.1. Waarom een nieuwe structuurvisie?

Rucphen is van ons allemaal en we willen graag samen werken aan ons goede woon- en leefklimaat. Wij zijn als gemeente verantwoordelijk voor de regie. Om richting te kunnen geven aan de ruimtelijke ontwikkeling van onze gemeente is een actuele visie nodig. De bewoners en gebruikers verwachten deze ook van de gemeente. Daarnaast is een structuurvisie wettelijk verplicht.

Omdat de structuurvisie uit 2003 niet meer actueel is, hebben we onze visie herijkt. Tot slot is de structuurvisie het instrument om te regelen dat ruimtelijke ontwikkelingen samen optrekken met kwaliteitsverbetering van de kernen en het buitengebied.

1.2. Wat is het doel van de structuurvisie

De visie gaat over de leefruimte van het gehele grondgebied van Rucphen. De structuurvisie is het richtinggevende ruimtelijk relevante afwegingskader voor ons bestuurlijk handelen en heeft meerdere doelen:

- Uitnodigen: De visie laat zien welke ontwikkelingen mogelijk zijn, zonder de precieze invulling vast te leggen. Initiatieven die passen in de visie kunnen rekenen op een positieve grondhouding van de gemeente. Wij gaan uitnodigingsplanologie actief in praktijk brengen, door partijen bij elkaar te brengen.
- Toetsen: Met de structuurvisie is aan de voorkant duidelijk hoe de gemeente omgaat met initiatieven die op de gemeente afkomen, zodat initiatiefnemers hiermee rekening kunnen houden. Hiertoe is een afwegingskader opgenomen. Wij toetsen initiatieven aan de visie en de te behouden kernkwaliteiten. De uitvoerbaarheid beoordelen we op het globale schaalniveau van de structuurvisie (sig-

naalfunctie voor nader onderzoek in het kader van concrete initiatieven) en worden in het kader van concrete projecten verder uitgewerkt.

- Borgen: De visie legt een koppeling tussen economische initiatieven en initiatieven die bijdragen aan versterking van de kernen en het landschap, zodat bij projectuitwerkingen ook een fysieke of financiële bijdrage voor ruimtelijke kwaliteit gevraagd kan worden. De uitwerking van het in de Structuurvisie beschreven beleid vindt plaats in deelvisies, bestemmingsplannen en projecten. Bij deze uitwerkingen staat het beleid op zichzelf niet meer ter discussie, maar alleen de wijze waarop dit beleid wordt uitgewerkt. De Structuurvisie is een beleidsplan waaraan de gemeente zichzelf bindt. Indien wij daarvan willen afwijken, zullen wij dat motiveren. Voor de burger is de Structuurvisie geen bindend stuk, dat wil zeggen dat u er geen directe rechten aan kan ontleen, zoals bij een bestemmingsplan.

1.3. Relatie met ander beleid

Onze visie bundelt, actualiseert en geeft de samenhang weer tussen de ruimtelijk relevante zaken uit actuele beleidsstukken, zoals het landschapsontwikkelingsplan, het groenstructuurplan, de woonvisie en de centrumplannen. Ook zijn recente ontwikkelingen (zoals de omleiding Rucphen, Sprundel, Sint-Willebrord) en gewenste ontwikkelingen (zoals de Binnentuin) weergegeven. De structuurvisie is als het ware de paraplu boven sectorale beleidsstukken, deelvisies en de nu bekende plannen.

1.4. Hoe is de structuurvisie tot stand gekomen

De visie is intern voorbereid met een ambtelijke projectgroep, het college en de raad. Wij hebben voor deze pragmatische insteek met een beperkt interactief proces gekozen omdat wij al beschikken over veel actuele beleidsstukken die met externe partijen tot stand zijn gekomen. Ook is er geen sprake van fundamentele beleidswijzigingen. Veel is bestaand beleid (en dus geen verrassing). Soms zijn andere accenten gelegd en nieuwe beleidskeuzen gemaakt.

Bovendien heeft iedereen de mogelijkheid gekregen om een reactie te geven op het ontwerp. De gemeenteraad heeft de binnengekomen reacties afgewogen en de visie op 11 december 2013 vastgesteld.

Voor de uitvoering van de visie zijn wij mede afhankelijk van marktinitiatieven. We gaan pro-actief aan de slag met de projecten waar de gemeente de trekker van is en faciliteren initiatieven van eenieder die bijdragen aan de visie.

1.5. Leeswijzer

De Structuurvisie bestaat uit twee delen.

Deel A, de beleidsvisie, bevat onze voornemens en ambities met betrekking op de toekomstige ruimte van Rucphen.

De projecten en de haalbaarheid ervan worden behandeld in deel B: het projectenplan. De visie heeft een looptijd tot 2030. Het projectenplan wordt regelmatig geactualiseerd.

2 Visie

2.1. Visie: Aantrekkelijke gemeente: Puur Rucphen

Puur Rucphen

Puur Rucphen is het promotionele label van de gemeente Rucphen.

Onder voorwaarden kan het label ook gebruikt worden door derden. Doelstelling is om zo samen met andere organisaties Rucphen op de kaart te zetten als aantrekkelijke woon- en recreatiegemeente.

Het promotiebeleid is gericht op de thema's Dienstverlening, Wonen & Werken, Toerisme & Recreatie en Evenementen.

De focus in de promotie richt zich met name op de rust en ruimte die in de gemeente Rucphen nog te vinden is. In de gemeente vind je nog het authentieke Brabantse leven met daarbij de rust en de ruimte. De Rucphense Bossen, De Heemtuin, de heide en de talloze fiets- en wandelpaden bieden de recreant pure ontspanning. Rucphen heeft daarnaast ook de sportieveling heel wat te bieden. Sneeuwattractiepark Skidôme, sportaccommodatie en zwembad De Vijfsprong, de schietbaan van de Koningsschutters, de vele sportvelden zijn slechts enkele voorbeelden. Naast het authentieke karakter vind je het pure ook terug in de persoonlijke dienstverlening en aandacht voor elkaar.

Wielergemeente van Nederland

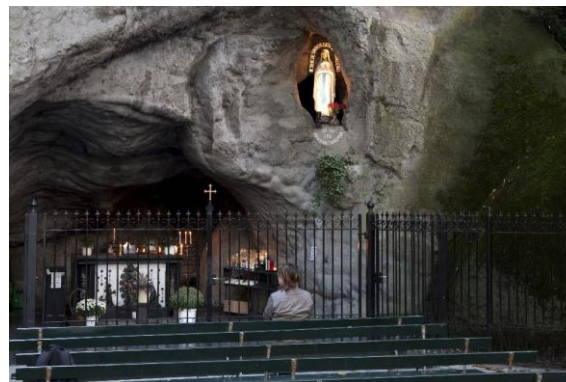
Naast het promotionele label Puur Rucphen, profileert de gemeente Rucphen zich ook als 'De Wielergemeente van Nederland'. St. Willebrord is daarbij Hèt Wielerdorp van Nederland. Vele gele truidragers zijn afkomstig uit dit wielerdorp.

Gemeente Rucphen kent traditioneel ook veel wielerevenementen.

In maart wordt de Dorpenomloop Rucphen verreden. Deze wedstrijd heeft een UCI 1.2-status. Andere belangrijke wielerevenementen zijn de Giel Lambregts veldtoertocht, Internationale Cyclocross en Yellow Jersey Classic.

Daarnaast worden er verschillende wedstrijden en tochten georganiseerd voor amateurs en jeugd.

De komst van WielerWereld zorgt voor een belangrijke impuls voor de toeristische sector. De WielerWereld zal een regionaal trainingscentrum voor wielrenners met een wielerbaan, een wielerbelevingswereld en ruimte voor winkels en horeca in zich krijgen.

Ruimtelijke vertaling: groene gemeente

Wij gaan voor een aantrekkelijke groene gemeente. Onze stip op de horizon heeft een groene kleur. Dit betekent dat wij ons bij alle initiatieven die op de gemeente afkomen, afvragen wat de bijdrage ervan is aan ons groene profiel.

Deze keuze ligt voor de hand omdat het groene beeld nu al de onderscheidende kwaliteit van onze landelijke gemeente in de regio is en een belangrijke randvoorwaarde voor ons aantrekkelijke leefklimaat. Wij zijn de tuin voor onze eigen inwoners en de steden in de omgeving. Wij zijn tegelijk de groene long tussen het stedelijk gebied van Etten-Leur, Breda en Roosendaal. Ons landschap is aantrekkelijk door de gevarieerdheid en de contrasten. Wij zijn daardoor een aantrekkelijke woon- en recreatiegemeente. Recreatie is onze meest kansrijke sector: grootschalig in de Binnentuin, kleinschalig in het buitengebied.

We werken volop aan ons profiel als groene-recreatieve gemeente en wij doen dit samen met onze ondernemende inwoners.

Hierna gaan wij in op onze algemene visie voor deelgebieden en op thema's. De visie is in paragraaf 2.2 uitgewerkt in de visiekaart met beleidsuitgangspunten per legende-eenheid.

De kernen

Wij willen onze aantrekkingskracht versterken voor mensen die graag rustig landelijk willen wonen, maar wel dichtbij voorzieningen en werk. Onze dorpen hebben allemaal een eigen karakter en het is er goed leven.

Schijf en Zegge zijn aantrekkelijke kleine kernen, mede doordat deze hun relatie met het buitengebied nog hebben. Voor de meeste voorzieningen zijn de inwoners aangewezen op de grotere kernen. Samen met de inwoners werken we aan plannen om de leefbaarheid te versterken.

Onze belangrijkste opgave is het verbeteren van de uitstraling van de grootste kernen. Om deze aantrekkelijker te maken voor inwoners en recreanten, willen wij de relatie van de kernen met het buitengebied herstellen door het terugbrengen van het groen: groene dooradering, een groen hart en groene randen.

De centra van de grootste kernen hebben een goed voorzieningenniveau en dit willen we graag zo houden. Trekkers, zoals supermarkten of basisonderwijs in iedere kern zijn hierbij essentieel. Wij gaan de centra aantrekkelijker maken door uitvoering van de centrumplannen met ruimte voor voorzieningen en wonen, bundeling van voorzieningen en nieuwe horeca en terrassen. Wij streven naar meer levendigheid in de kernen. Hiermee worden de kernen interessanter voor onze toekomst, namelijk onze jongeren en onze recreatiegasten.

Wij zetten in op kwaliteitsverbetering van woningen en de openbare ruimte. De naoorlogse uitbreidingswijken krijgen hierbij extra aandacht. Daarnaast zijn in iedere kern nog mogelijkheden voor kwalitatieve afronding.

De woningvoorraad moet afgestemd zijn op de wensen van onze inwoners. De opgave is breed: voldoende betaalbare (starters)woningen, voldoende geschikte woningen voor ouderen, kavels voor eigen bouw, landgoedwonen en dergelijke. Het accent verschuift van nieuwbouw naar het aanpassen van de bestaande woningen om deze toekomstbestendig te maken. Ons woonbeleid is uitgewerkt in de woonvisie die in 2013 is geactualiseerd.

Tot slot is openbaar vervoer een punt van aandacht om onze voorzieningen goed bereikbaar te houden voor iedereen.

Het bedrijventerrein / werken

Wij hebben geen regionale werkgelegenheidsfunctie. De meeste mensen werken buiten onze gemeentegrenzen. Binnen de gemeente zijn vooral lokale kleinschalige bedrijven gevestigd. Als wij kansen zien voor het aantrekken van bedrijven met veel werkgelegenheid, dan zullen wij deze aangrijpen. Belangrijker is de bereikbaarheid van onze gemeente, zowel via de weg als de digitale snelweg. Door de aanleg van een goed glasvezelnet worden bedrijven uitstekend digitaal bereikbaar en kunnen inwoners ook prima thuis werken. Aanleg van de omleiding Rucphen, Sprundel, Sint-Willebrord zorgt voor een betere bereikbaarheid van ons bedrijventerrein en De Binnentuin vanaf de snelweg en ontlast de kernen van doorgaand verkeer.

De Nijverhei kan intensief benut worden door bedrijfsfuncties. Hier is ook grootschalige detailhandel mogelijk, de detailhandel die niet in de kernen past, zoals detailhandel in auto's, caravans, of doe-het-zelf, of niet op consumenten gerichte detailhandel. In

de overgang met de Binnentuin bieden wij ook mogelijkheden voor woon-werkcombinaties.

Wij zoeken voor de langere termijn nog enige uitbreidingsmogelijkheid (ca 5 ha) voor groei van lokale bedrijven aansluitend aan De Nijverhei. Groene inpassing en goede bereikbaarheid zijn hierbij randvoorwaarden. Aanleg van andere nieuwe terreinen en solitaire nieuwe bedrijven passen niet bij ons groene beeld.

De recreatiesector kan als groeisector voor meer werkgelegenheid zorgen. Daarnaast zien wij kansen voor de zorg economie.

Binnentuin

De Binnentuin wordt de verbinding tussen de drie grootste kernen en ons regionaal recreatief centrum. Onze visie is een groen binnengebied met diverse sport- en intensieve recreatievoorzieningen. Rucphen is nog relatief onbekend en heeft nu vooral regionale bekendheid door de Skidôme. Wij willen deze bekendheid uitbouwen met de realisatie van nieuwe recreatieve voorzieningen, zoals een wielerved en verblijfsrecreatie (huisjes, hotel).

We willen het gebied verknopen met het buitengebied door middel van recreatieve routes en groen- en waterstructuren.

Centraal in het gebied ligt het Dienstverleningscentrum voor de hele gemeente. Supermarkten blijven geconcentreerd in de boodschappen centra van de verschillende kernen.

Aan de randen van de kernen richting de Binnentuin streven wij naar een kwalitatieve afronding waarin woningbouw en andere stedelijke voorzieningen mogelijk zijn.

Landelijk gebied

In ons gevarieerde landelijk gebied zijn landbouw, extensieve recreatie en beleefbare natuur de hoofd functies.

Behoud en versterking van het gevarieerde landschap staat voorop. Hierbij hoeft niet alles te blijven zoals het is. Het huidige landschap bestaat immers ook pas kort en wij staan open voor kwaliteitsverbetering. Het streefbeeld voor het landschap staat in onze Structuurvisie Landschap/Landschapsonwikkelingsplan en ons Groenstructuurplan.

De blik vanaf de A58 en de afritten zijn de eerste kennismaking van gasten en voorbijgangers. Wij willen het groene beeld in de omgeving van de A58 versterken, met behoud van het agrarische karakter. Groene inpassing of behoud van de openheid en versterking van de beeldkwaliteit van de kernranden heeft hier onze aandacht.

We beschikken al over een uitgebreid recreatief netwerk. Deze willen wij doortrekken in de kernen en de Binnentuin.

Om de recreatiedruk te begeleiden wordt de natuurpoort aan de noordkant van de Rucphense bossen versterkt en uitgebreid.

Op de grens met Roosendaal komt een golfbaan, landgoederen en nieuwe natuur. Deze geeft zowel invulling aan de groene buffer met Roosendaal als onze recreatieve functie en landelijke woonfunctie.

De agrarische sector draagt bij aan ons gevarieerde landschap. De ruimte om te ondernemen staat in ons recente bestemmingsplan buitengebied.

Megastallen, grote kassengebieden en windmolens passen niet in het groene beeld van onze gemeente. De provinciale Verordening Ruimte bepaald de maximale omvang van dergelijke bedrijven.

Voor vrijkomende agrarische bebouwing zijn nieuwe functies mogelijk die passen in het gebied.

Agrarische ontwikkelingen mogen geen negatieve effecten hebben op de landelijke/recreatieve aantrekkelijkheid. Uitbreiding dient gepaard te gaan met landschappelijke compensatie.

Samen

Op diverse terreinen werken wij samen met andere instanties en omliggende gemeenten. Wij geven graag samen met inwoners en initiatiefnemers invulling aan de visie.

Onze inwoners zijn ondernemend en zijn heel goed in staat om voor zichzelf en anderen te zorgen. De gemeente ondersteunt waar noodzakelijk.

In onze sociale structuurvisie is participatie de rode draad. Wij zetten in op het versterken van de sociale samenhang. Door het aangaan van sociale relaties vormt iedere in-

woner zijn/haar sociale netwerk. Inwoners nemen deel aan maatschappelijke activiteiten en zetten zich in voor het organiseren daarvan. Door onderlinge betrokkenheid ontstaat aandacht en zorg voor diegenen die beperkingen ondervinden of steun nodig hebben. Wij bieden daarnaast een vangnet voor diegenen die meer ondersteuning nodig hebben dan het sociale netwerk kan bieden.

De openbare ruimte moet uitnodigen tot het aangaan van sociale relaties en er moeten voldoende (fysieke) plekken blijven waar maatschappelijke activiteiten ondergebracht kunnen worden. Een voorbeeld daarvan is een ontmoetingsplek in iedere kern.

2.2. Visiekaart

Ons ruimtelijk beleid is op de visiekaart aangegeven en hierna per legenda-eenheid beschreven. De visie biedt ruimte voor initiatieven zonder de precieze grenzen of invulling vast te leggen en regelt datgene wat nodig is om de kernkwaliteiten van het gebied te behouden en versterken.

Versterken uitstraling dorpskernen

Om de woonkwaliteit en de recreatieve aantrekkelijkheid van de gemeente te vergroten is versterking van de uitstraling van de grote kernen noodzakelijk. De grote kernen zijn stenig en hebben hun relatie met het buitengebied verloren.

Ons beleid is gericht op herstel van deze relatie. In het groenstructuurplan is aangegeven hoe: landschappelijke dooradering van de dorpen, een groen dorpshart en groene dorpsranden. Rode initiatieven worden hieraan getoetst en moeten daar aan bijdragen.

Zoekgebied stedelijke ontwikkeling kernen

In de toekomst moet ook aan de woningbouwbehoefte worden voldaan. Onze voorkeur gaat uit naar inbreiding en nieuwe bouwlocaties aan de randen van de bestaande kernen en niet naar verspreiding over de gehele gemeente. Rond de kernen zijn min of meer natuurlijke grenzen aangewezen voor de uiteindelijke dorpsrand.

De woonvisie vormt het afwegingskader voor de woningbouwprogramma's.

Als ruimte voor nieuwe stedelijke functies noodzakelijk is en binnen de bestaande dorpsgebieden geen geschikte locaties voorhanden zijn, is ontwikkeling in deze gebieden aan de randen van de kernen mogelijk. Randvoorwaarde is een kwalitatieve afronding.

Versterken centra kernen

Onderdeel van aantrekkelijk wonen is de nabijheid van goede winkelvoorzieningen. Omdat commerciële voorzieningen elkaar versterken, is het beleid gericht op concentratie binnen de bestaande centra van de dorpskernen. Het Distributie Planologisch onderzoek (DPO) is hiervoor de basis. Onze visie voor de centra is uitgewerkt in centrumplannen. Algemeen uitgangspunt voor de drie grootste kernen is meer kwaliteit en levendigheid door ruimte voor maatschappelijke voorzieningen zoals multifunctionele centra, horeca met terrassen en ruimte voor wonen.

Kwaliteitsverbetering tweede schil

De uitbreidingsgebieden uit de jaren 50 en 60 rond de dorpskernen, bestaan vooral uit rijwoningen die grotendeels in particulier bezit zijn. De woningen moeten aangepast worden aan de eisen van deze tijd, verloedering ligt op de loer. Wij willen de vernieuwing van woningen en woonomgeving graag samen met woningcorporaties en particulieren oppakken.

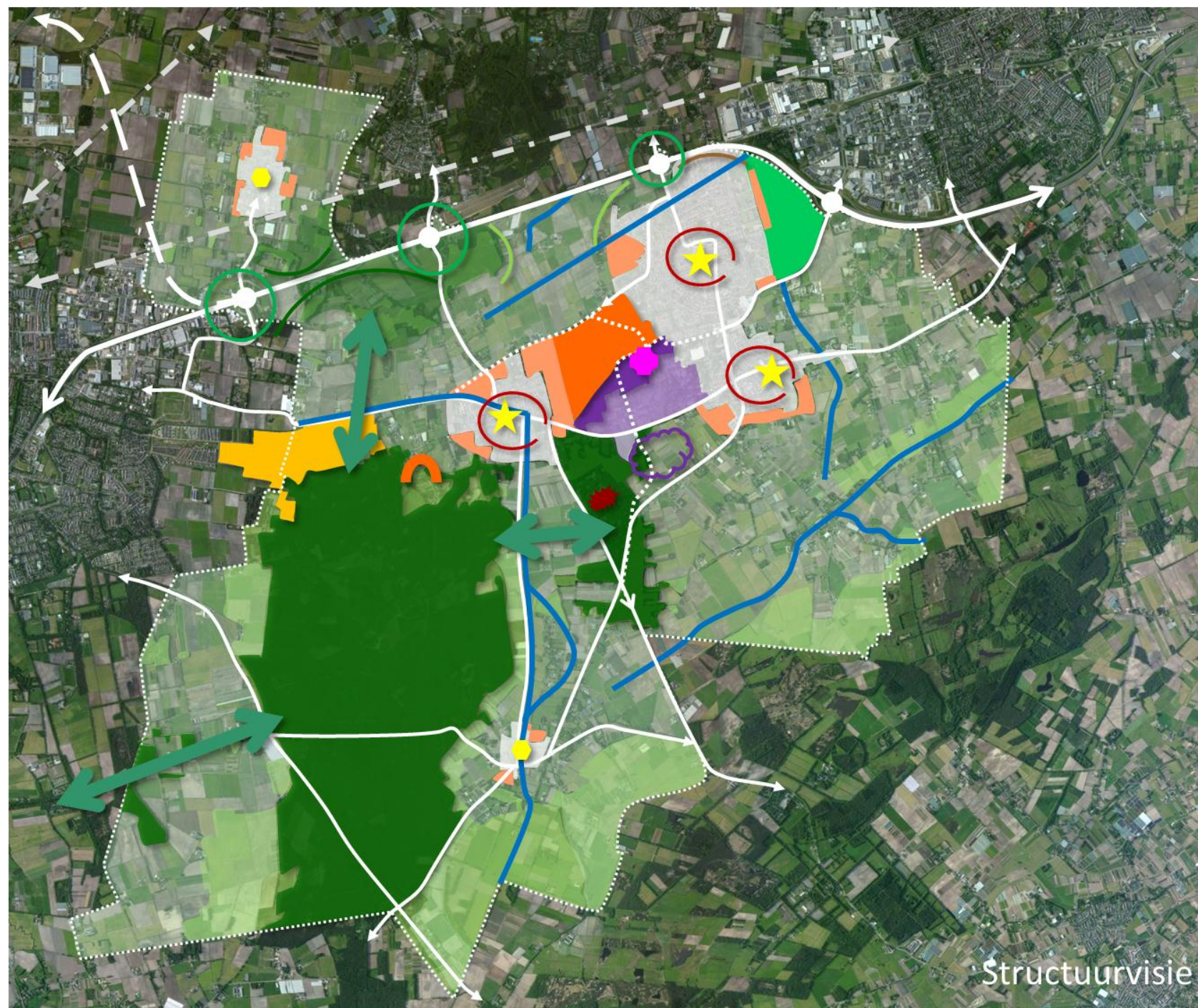
Uitvoering dorpsontwikkelingsplan

Voor Zegge en Schijf hebben wij samen met de inwoners dorpsontwikkelingsplannen gemaakt. Belangrijkste doel van de integrale dorpsontwikkelingsplannen is het versterken van de leefbaarheid. Wij voeren de plannen samen met de bewoners en initiatiefnemers uit. Hiertoe zijn in samenspraak met de bevolking uitvoeringsplannen opgesteld.

Dienstverleningscentrum gemeente

Ons recent gerealiseerde multifunctionele Dienstverleningscentrum ligt goed bereikbaar en centraal in het gebied tussen Rucphen, Sprundel en Willebrord.

Legenda

	Versterken uitstraling dorpskernen		Agrarisch gebied met recreatief medegebruik. Behoud cultuurhistorische, landschappelijke en natuurwaarden
	Zoekgebied stedelijke ontwikkeling kernen		Rucphense bossen: versterken natuur en extensieve recreatie (onderdeel EHS)
	Versterken centra kernen		Zoekgebied nieuwe groene elementen en landgoederen
	Kwaliteitsverbetering tweede schil		Zoekgebied verbinding bos
	Uitvoering dorpsontwikkelingsplan		Realisatie groene buffer Sint Willebrord-Oost
	Dienstverleningscentrum gemeente		EHS / Groenblauwe mantel
	Intensieve sport- en recreatie Binnentuin		Aanleg landgoed/golfbaan
	Bestaand bedrijventerrein		Versterken en uitbreiden natuurpoort
	Afronding bedrijventerrein		Behouden en herstellen turfvaarten
	Zoekgebied bedrijventerrein		Versterking groen rond aansluitingen A58
	Zoekgebied omlegging A58 – A17		Versterking halfopen landschap door groene inpassing
	Aanleg omleiding Rucphen, Sprundel, Sint-Willebrord		Behoud openheid en agrarisch karakter
	Bestaande hoofdinfrastructuur		Herstructurering en verbetering beeldkwaliteit rand kern
	Bestaande spoorlijn		MOB-complex
			Gemeentegrens/plangrens

Intensieve sport- en recreatie Binnentuin

Wij streven naar een hoogwaardige inrichting van dit nu nog deels agrarische gebied. Hier kunnen verschillende functies zoals (grootschalige) recreatievoorzieningen, verblijfsrecreatie en sportvoorzieningen een plek krijgen in een centraal groen- / parkgebied; de Binnentuin. Nieuwe functies moeten bijdragen aan de hoogwaardige groenstructuur die in het gebied wordt nagestreefd.

Wij streven naar een koppeling tussen de kernranden en het centrale groengebied. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat alle voorzieningen zich verplaatsen naar de Binnentuin, de dorpen moeten hun eigen winkelgebied, sociaal maatschappelijke functies en uitstraling behouden.

Wij willen de recreatieve functies in de Binnentuin verknopen met het netwerk van recreatieve routes in het buitengebied. Dit kan zowel de kwaliteit van de huidige bebouwde omgeving als de recreatie een sterke impuls geven.

De Binnentuin en de aangrenzende kernrandzones zijn nader uitgewerkt in paragraaf 2.3.

Bestaand bedrijventerrein

De Nijverhei is de werklocatie van Rucphen en wordt zo intensief mogelijk door bedrijven benut. Ons beleid is gericht op invulling van vrije ruimte. De randen van het terrein worden waar mogelijk groen ingepast, om het groene karakter van Rucphen te versterken. Groene begeleiding van recreatieve routes door het gebied is gewenst.

Afronding bedrijventerrein

Aan de noordkant van bedrijventerrein De Nijverhei is afronding gewenst door middel van een zachte overgang naar De Binnentuin. Wij denken hierbij aan woon-werkcombinaties in een groene setting. Hierdoor ontstaat een overgangsgebied tussen het bedrijventerrein en het openbaar middengebied.

Zoekgebied bedrijventerrein

Om ook in de toekomst mogelijkheden te bieden voor groeiende lokaal gebonden bedrijven, zoeken wij aansluitend aan bedrijventerrein De Nijverhei naar ca 5 ha uitbreidingsruimte voor de lange termijn. Om aantasting van ons landelijk gebied zoveel mo-

gelijk te voorkomen, streven wij naar bundeling van bedrijven en stellen hoge eisen aan een groene inpassing.

Zoekgebied omlegging A58 – A17

Het gebied ten westen van Zegge maakt deel uit van het zoekgebied voor de omlegging van de A58. De omlegging vergroot de bereikbaarheid van de regio.

Bij concretisering van de plannen moet de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit, en de leefbaarheid van de omgeving voor de inwoners van Zegge gewaarborgd worden. Om hinder zoveel mogelijk te voorkomen, moet deze weg zo ver mogelijk van de Kern Zegge af komen te liggen en goed landschappelijk worden ingepast.

Aanleg omleiding Rucphen, Sprundel, Sint-Willebrord

Om het woon- en leefklimaat in de kernen Rucphen, Sprundel en Sint-Willebrord te verbeteren, alsmede om de Binnentuin en De Nijverhei beter te ontsluiten, hebben wij gekozen voor de aanleg van een omleidingsweg. Door de aanleg van de omleiding komt er langs de omleiding en in de centra ruimte vrij voor nieuwe ontwikkelingen en herstructurering. Het door de gemeenteraad vastgestelde tracé is op de kaart aangegeven.

Bestaande hoofdinfrastructuur

Het beleid is gericht op behoud van de doorstroomfunctie van de hoofdwegenstructuur. Uitgangspunt is behoud van bestaande op- en afritten, ook bij verbreding van de A58 naar 2x3 rijbanen.

Agrarisch gebied met recreatief medegebruik. Behoud cultuurhistorische, landschappelijke en natuurwaarden

De landbouw blijft een belangrijke economische functie en belangrijke beheerder van het landschap. Het gebied rond Zegge, de Heipolder, een deel van de noordkant van de gemeente, het gebied ten westen van de Rucphense bossen en de grensstreek met Zundert blijven hoofdzakelijk agrarische gebieden. De schaal van deze gebieden bepaalt de vorm van landbouw die kansrijk is. De mogelijkheden staan in het bestemmingsplan Buitengebied beschreven. In het oosten van de gemeente ligt een landbouwgebied dat van oorsprong kleinschalig is. Wij zetten in op het versterken van deze kleinschaligheid door het aanleggen van met name wegbeplantingen. Op deze wijze ontstaan landschapskamers.

Algemene uitgangspunten voor het in hoofdzaak agrarische gebied zijn:

- Ruimte voor de agrarische sector inclusief verbrede landbouw.
- Mogelijkheden bieden voor extensieve recreatie.
- Behoud en herstel cultuurhistorische waarden en bebouwing.
- In stand houden van de bijzondere historische structuur.
- Behoud van zandpaden.
- Aanleg van ecologische verbindingen.
- Versterken van turfvaarten met ruigtestroken.

Voor nieuwe ontwikkelingen geldt dat deze moeten passen binnen de koers van de structuurvisie en het beleid voor het bestemmingsplan Buitengebied. Daarnaast zullen nieuwe initiatieven gepaard moeten gaan met kwaliteitsverbetering van het buitengebied.

Voor vrijkomende agrarische bebouwing in het buitengebied geldt specifiek beleid van gemeente en provincie. Dit beleid is gericht op mogelijkheden voor in het gebied passende vervolgfuncties, behoud van cultuurhistorische bebouwing en het terugdringen van niet-waardevolle bebouwing die overbodig geworden is.

Rucphense bossen: versterken natuur en extensieve recreatie (onderdeel EHS)

De Rucphense Bossen hebben een belangrijke recreatieve en natuurfunctie. De nadruk in de visie ligt op het beschermen en versterken van de natuurwaarden en op de infiltratiefunctie. Recreatief medegebruik is een belangrijke nevenfunctie. In beginsel zijn geen rode ontwikkelingen toegestaan, tenzij er sprake is van een economische drager met een aantoonbare meerwaarde voor de cultuurhistorische- en natuurwaarden in het gebied. Nieuwe ontwikkelingen worden getoetst aan behoud van de natuurwaarden en van de infiltratiemogelijkheden.

In het noordelijk deel is de meeste ruimte voor recreatieve functies beschikbaar vanwege de nabijheid van de kernen en de recreatieve natuurpoort nabij de Posthoorn. Er worden thema-routes en recreatieve voorzieningen (zoals informatieborden, parkeerplaatsen, picknickplaatsen en banken ed.) uitgewerkt voor extensieve recreatie.

Het middengebied onderscheidt zich door de militaire functie, naast de hoofdfunctie natuur en de nevenfunctie extensieve recreatie.

In het zuidelijke deel ligt de meeste nadruk op de natuur en is op kleine schaal ook nog extensieve recreatie mogelijk. Dit gebied is voornamelijk privé-eigendom.

Zowel aan de westelijke rand van de Rucphense Bossen als de oostelijke bosrand richting Schijfse Vaart is een geleidelijker overgang wenselijk, in de vorm van extra kavelbeplantingen en houtwallen.

Zoekgebied nieuwe groene elementen en landgoederen

Robuuste landschappelijke dragers zijn nodig om verstedelijking langs de snelweg tegen te gaan. In combinatie met het kleinschalige landschap en de aanwezigheid van de robuuste ecologische verbindingzones, is het versterken van het groene karakter naar een volwaardig groengebied een logische keuze. Nieuwe landgoederen zouden een goede economische drager kunnen zijn voor deze ontwikkeling.

Het gebied kan een stapsteen worden in de ecologische verbindingzone die de Rucphense Bossen met het bosgebied bij Bosschenhoofd verbindt.

Het Noorden moet zich wel blijven onderscheiden van de bossen zelf om een zo groot mogelijke variatie in natuur te krijgen. Daarom streven wij meer naar een kleinschalig en gevarieerd landschap, dan een bos. Dit kan door middel van groene elementen zoals houtwallen en kleinere verspreide boskavels, die niet alleen als ecologische stapsteen kunnen fungeren, maar ook belevingswaarde vergroten en als zodanig bijdragen aan een recreatief aantrekkelijk gebied. Landbouw gaat in deze zone samen met landschapselementen.

Zoekgebied verbinding bos

Om de bossen als natuurgebied te versterken is het belangrijk dat ze niet geïsoleerd liggen. Wij zetten daarom in op het verbinden van de belangrijkste bosgebieden en het ontwikkelen van de recreatieve en ecologische potenties. De Rucphense Bossen worden zowel aan de westkant richting Roosendaal, als aan de oostkant richting het MOB-complex verbonden met andere bosgebieden. Ook aan de noordzijde wordt een verbinding gelegd richting de bossen aan weerszijden van de snelweg.

Realisatie groene buffer Sint Willebrord-Oost

Het beleid is gericht op het versterken van het groene karakter van het gebied, waarmee het een functie krijgt als aantrekkelijk uitloopgebied voor bewoners van Sint Willebrord en groene buffer met de buurgemeente Etten-Leur. Binnen deze context zijn ontwikkelingen mogelijk. Dit deelgebied is nader uitgewerkt in paragraaf 2.4.

EHS / Groenblauwe mantel

De Rucphense bossen, de bossen rond het MOB-complex en enkele verspreide gebieden maken onderdeel uit van de ecologische hoofdstructuur. Het verknopen en versterken van de natuurfunctie en extensieve recreatie is gewenst.

De groenblauwe mantel heeft een bufferfunctie rond natuurgebieden en bestaat overwegend uit agrarisch gebied met belangrijke nevenfuncties voor natuur, water en

(extensieve) recreatie. In de groenblauwe mantel is het beleid naast behoud van de bestaande functies gericht op behoud én ontwikkeling van natuur en water (-beheer) waarmee wordt bijgedragen aan de bescherming van de waarden in het aangrenzende natuurgebied en er een landschappelijk geleidelijker overgang tussen agrarisch gebied en natuurgebied ontstaat.

Aanleg landgoed/golfbaan

In het landelijk gebied tussen Roosendaal en Rucphen kan een nieuw landgoed met golfbaan worden gerealiseerd. Het plan moet op een zodanige wijze worden ingepast dat het een bijdrage levert aan de versterking van de natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten van het buitengebied en een bijdrage levert aan de door de gemeenten beoogde ontwikkeling van de recreatieve functie.

Versterken en uitbreiden natuurpoort

De omgeving van de Posthoorn (aan de noordkant van de Rucphense Bossen) wordt verder ontwikkeld als recreatieve natuurpoort; het concentratie- en coördinatiepunt voor de recreatie. Hier kunnen mensen hun auto parkeren en hiervandaan vertrekken verschillende routes die de recreant door het hele buitengebied van Rucphen leiden. Door middel van deze routes wordt voorkomen dat de recreatieve druk zich concentreert op plekken die daar niet geschikt voor zijn. Op het knooppunt is horeca aanwezig en zijn diverse recreatieve voorzieningen mogelijk zoals informatiepanelen, een natuurspeeltuin en fietsverhuur.

Behouden en herstellen turfvaarten

Wij willen de oude turfvaarten als herkenbare, en cultuurhistorisch waardevolle elementen in het landschap, behouden en herstellen. De vaarten hebben ook een belangrijke functie voor het opvangen van water en bieden mogelijkheden voor extensieve recreatie in en rond het water. Ze vormen tevens de basis voor een aantal ecologische verbindingen.

Versterking groen rond aansluitingen A58

De aansluitingen op de A58 zijn belangrijke entrees van onze gemeente. Deze geven een eerste indruk van Rucphen en zijn ons visitekaartje. Hier willen wij het groene recreatieve karakter presenteren door versterking van de beeldkwaliteit en groen.

Versterking halfopen landschap door groene inpassing

In dit gebied streven we naar een landschappelijke en ecologische koppeling van de Rucphense bossen en Bosschenhoofd. Wij willen dit bereiken door het landschap open te houden waar het kan en groen in te passen waar noodzakelijk.

Behoud openheid en agrarisch karakter

Om de afwisseling langs de A58 en daarmee de beleving te vergroten willen wij het landschap tussen afrit Rucphen en Sint Willebrord zoveel mogelijk open en agrarisch houden.

Herstructurering en verbetering beeldkwaliteit rand kern

Om het groene beeld als eerste indruk vanaf de snelweg van de gemeente te versterken, streven wij naar herstructurering en verbetering van de beeldkwaliteit van de bestaande bebouwing en groene aankleding van de stenige kernrand van Sint Willebrord grenzend aan de A58. Versterking van het profiel van de hier gesitueerde bedrijven maakt hiervan onderdeel uit.

MOB-complex

De militaire functie blijft dominant in dit gebied, naast de natuurfunctie. Een deel van het eromheen liggende buffergebied heeft een extensieve recreatieve functie. De wettelijke overgang van bos naar open gebied moet met nieuwe beplantingselementen geleidelijker worden om de natuurwaarden te vergroten.

Gemeentegrens/plangrens

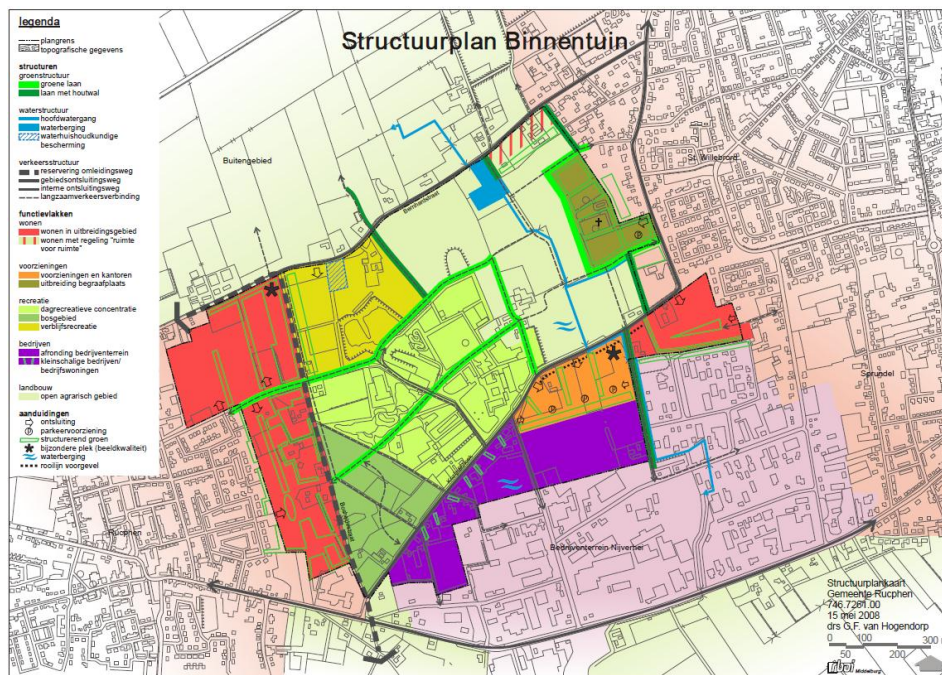
De gemeentegrens is de plangrens van de structuurvisie.

2.3. Uitwerking Binnentuin

De ontwikkeling van de Binnentuin is één van de concrete uitwerkingen voor de toekomst van de gemeente Rucphen.

2.3.1. Aanleiding

Tussen onze drie grootste kernen ligt het gebied de Binnentuin. Van een agrarisch landschap is in de Binnentuin de laatste 30 jaar een transformatie ingezet naar een landschap met sport en recreatieve invulling. Deze transformatie is planmatig begeleid; in 2008 is het structuurplan Binnentuin door de gemeenteraad vastgesteld.

Plankaart structuurplan Binnentuin 2008

Nieuwe ontwikkelingen in het gebied hebben er toe geleid dat het structuurplan Binnentuin in een nieuw Masterplan is vastgelegd, dat inmiddels door het college en de raad is vastgesteld. Wij wensen dat deze transformatie de komende 10 - 20 jaar wordt voortgezet, zodat een gebied ontstaat met een intensief recreatief karakter en een sterke eigen identiteit. Het Masterplan is daarom in de structuurvisie als uitwerking opgenomen.

Op dit moment is de Binnentuin een verzameling van losse functies, voornamelijk en alleen aan elkaar gelinkt door de geografische ligging. Om als gebied in de huidige markt een onderscheidende rol te kunnen gaan spelen zal de som van de losse functies groter moeten zijn dan een simpele optelling.

In het gebied speelt een aantal losse initiatieven, die belangrijke trekkers kunnen worden wat betreft de verwachte bezoekersaantallen en als aanjager kunnen dienen voor de herstructurering en ontwikkeling van het hele gebied de Binnentuin, nl.:

- Uitbreiding Skidôme;
- Realisatie WielerWereld;
- Realisatie verblijfsrecreatie.

Daarbij dient te worden opgemerkt dat juist de functies die wellicht veel minder bezoekers trekken, het gebied uniek en authentiek maken.

Het landschap van de Binnentuin is de afgelopen 30 jaar langzaam gegroeid tot wat het nu is. Veel verschillende elementen, uit verschillende perioden, zijn nog herkenbaar in het gebied. Om de landschappelijke kwaliteit ook voor de toekomst te behouden, wordt de landschappelijke structuur de drager van de Binnentuin. Nieuwe ontwikkelingen dienen te passen binnen deze structuur en landschappelijk te worden ingepast. Kenmerkend voor de huidige landschapsopbouw zijn houtwallen die (deels nog) de akkers omkaderen en als kamers een apart element in het landschap vormen. Deze structuur (kamers, gevormd door houtwallen) draagt bij aan de relatieve kleine schaal van de landschapsopbouw en dient te worden behouden bij de inpassing van nieuwe func-

ties. Massaliteit wordt hiermee voorkomen. Ook het gebruik maken van gebiedseigen beplanting (zoals houtwallen) draagt bij aan de eigen identiteit.

Het bestaande bosrijke deel van de Binnentuin zal zijn huidige karakter behouden met merendeels onverharde paden en een enkele kamer met verblijfsrecreatie op kleine schaal, elk met zijn eigen sfeer.

Initiatiefnemers wordt gevraagd om in hun inrichtingsplan aan te geven op welke wijze zij met bovengenoemde landschappelijke uitgangspunten rekening hebben gehouden.

Commercieel Vlekkenplan

2.3.2. Masterplan en commercieel vlekkenplan (2013)

Het Masterplan bevat een commercieel Vlekkenplan, waarin de verschillende functies globaal zijn beschreven en uitgewerkt. Het betreft de volgende 11 functies:

WU	Wonen in uitbreidingsgebied
WB	Wonen in bos
CP	Centrale plein
SR	Sport, recreatie
SRC	Sport, recreatie, commerciële doeleinden
VR	Verblijfsrecreatie
VK	Voorzieningen en kantoren
RN	Recreatie, natuurlandschap
P	Parkeren
W	Water
H	Heemtuin

Per onderdeel volgt een globale beschrijving van de gewenste invulling per functie.

WU Wonen in Uitbreidingsgebied

Dit gebied (deelgebied 10) is in de Structuurplan Binnentuin bestemd voor permanente bewoning. Op korte termijn zijn hier nog geen (grootschalige) woningbouwactiviteiten te verwachten. Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuwe woonvisie voor Rucphen waarin ook de visie voor dit gebied wordt opgenomen.

WB Wonen in Bos

Invulling met permanente bewoning in ruime bosrijke opzet. In het Binnentuingebied wordt nu op een aantal plaatsen gewoond. Daarvoor moet ruimte blijven in de huidige vorm met ruime percelen in bosrijke omgeving. Voor een aantal van de woonerven met nu nog agrarische bestemming geldt dat zij na het verlies van de agrarische waarde

ook de bestemming WB krijgen. In alle genoemde gevallen gaat het om het behoud van de bestaande woonbebouwing. Er is geen sprake van het toevoegen van woningen.

CP Centrale Plein

Het nieuwe hart van het Binnentuingebied. Aan dit plein ontsluiten de functies die in de toekomst het grootste deel van de bezoekers naar de Binnentuin gaan trekken. Vanuit alle kanten moet het mogelijk zijn om gemakkelijk en royaal (via boulevards) het plein te bereiken (Plein en Boulevards vormen samen deelgebied L4). Elk van deze boulevards krijgt zijn eigen specifieke karakter en kan ook in zichzelf (openbare) verblijfsfuncties huisvesten. Het plein krijgt als functie o.a. het bevorderen van de interactie tussen de verschillende functies aan het plein en in de rest van de Binnentuin. Daarnaast is ruimte voor kleinschalige voorzieningen op het plein die er mede toe bijdragen dat het plein als losse bestemming aantrekkelijk wordt voor met name bewoners van gemeente Rucphen (en passerende toeristen).

De (hoofd)infrastructuur rondom SRC maakt eveneens onderdeel uit van deze functie.

SR Sport, Recreatie

Invulling met sportvelden en voorzieningen voor verenigingen. Bestaande verenigingen in het Binnentuingebied wordt binnen deze functie (deelgebied L7) de mogelijkheid geboden om hun bestaande activiteiten voortvarend voort te zetten met inachtneming van aanvullende ruimtevraag in de toekomst bij groei of wijzigende omstandigheden. Nieuwe functies zijn mogelijk voor bestaande en/of nieuwe (buiten)sport en (buiten)recreatie gerelateerde verenigingen dan wel organisaties.

Ter behoud van het open karakter van het gebied worden alleen niet volumineuze bouwwerken toegestaan met minimale afmetingen benodigd voor de ondersteuning van de aanwezige functies.

SRC Sport, Recreatie, Commerciële doeleinden

Invulling met sport en recreatie voorzieningen en daaraan gerelateerde en/of ondersteunende commerciële functies (inclusief horeca en detailhandel). In het gebied met

de functie SRC (deelgebied L1, L2 en L3) zijn of worden de interregionale trekkers van het Binnentuingebied gevestigd die dan ook het interregionale gezicht van de Binnentuin gaan vormen. Deze functies gerelateerd aan het thema “actie en avontuur” moeten de mogelijkheid hebben zich ook in de toekomst te kunnen blijven profileren als toonaangevend op hun gebied.

Binnen het thema “actie en avontuur” is een grote rol weggelegd voor de uitbreiding van het bestaande Sneeuwattractiepark Skidôme Rucphen (deelgebied L1). Onder de werknaam Winterwereld zal er ruimte moeten zijn voor het uitbreiden van bestaande voorzieningen (bijvoorbeeld verlengen skipiste) en het uitbreiden van het totale aantal activiteiten.

Een tweede grote speler is in potentie de Wielerwereld (deelgebied 2). Verdergaand onderzoek naar de ontwikkelingsmogelijkheden voor de Wielerwereld moeten de precieze invulling van dit deel van de Binnentuin gaan bepalen. Bij dit project is tevens detailhandel voorzien. Deze detailhandel mogen zich uitsluitend op wielrennen/fietsen richten.

Een derde locatie (deelgebied 3) wordt gevormd door de huidige Vijfprong accommodaties. Een opwaardering van de huidige voorzieningen is gewenst, waarbij ruimte aanwezig is voor uitbreiding in het voorzieningenaanbod. Een mogelijke verplaatsing van Tenniscentrum Rico wordt bij voorkeur op deze locatie onderzocht. Naast de genoemde permanente functies is er ruimte voor unieke evenementen al dan niet gelieerd aan de aanwezige functies. Bestaande binnensportfuncties in het gebied blijven gehandhaafd en/of op termijn vernieuwd.

VR VerblijfsRecreatie

Invulling met recreatiewoningen en/of overige verblijfsrecreatieve voorzieningen. De opzet van het Binnentuingebied met zijn kenmerkende landschapskamer structuur leent zich goed voor kleinschalige clusters vakantiewoningen van verschillende grootte en/of thema.

De VR-clusters (deelgebied L5a) vormen een natuurlijke overgang tussen het (permanent) bewoond gebied en de overige functies van de Binnentuin. Ze vormen dan ook

geen omhekt bungalowpark, maar zijn onderdeel van de totale parkstructuur en wijde omgeving.

Een verblijf in samenhang met gebruik van de overige voorzieningen in de Binnentuin wordt weliswaar gestimuleerd, maar het park dient ook als solitair doel (in combinatie met omgeving Rucphen) aantrekkelijk te zijn.

Een aparte benadering geldt voor de hoek Baanvelden – Kozijnenhoek. Deze locatie (deelgebied L5b) vormt de entree voor de Binnentuin. In dit gebied is ruimte voor een receptie/informatie functie en op termijn wellicht voor een intensievere vorm van verblijfsrecreatie.

VK Voorzieningen en Kantoren

Invulling met maatschappelijke voorzieningen en kantoren. Inmiddels is het Dienstverleningscentrum gerealiseerd en in gebruik genomen. Daarnaast is de ontwikkeling van het Gezondheids- en bewegingscentrum direct naast het DVC in volle gang.

In het Structuurplan (2008) wordt ook gesproken over Voorzieningencluster Kozijnenhoek: ‘Vanwege situering, bereikbaarheid, afstand tot de drie dorpen en beschikbare ruimte wordt de zone langs de zuidzijde van de Kozijnenhoek benut voor de vestiging van maatschappelijke voorzieningen en kantoren.

De bouw van het nieuwe gemeentehuis is de katalysator voor de te ontwikkelen voorzieningencluster aan de Kozijnenhoek. In samenhang met het gemeentehuis vragen ook andere maatschappelijke voorzieningen en kantoorfuncties een plaats in dit gebied.”

NB Hoewel officieel buiten de scope van het onderzoeksgebied kunnen wij constateren dat dit gebied (deelgebied L9) een belangrijke schakel vormt tussen de Binnentuin en de Kozijnenhoek met functies die als aanvulling op de functies in de Binnentuin voor synergie kunnen zorgen tussen beiden. Het is dan ook onze aanbeveling om bij de verdere invulling van dit gebied voor zover mogelijk aansluiting te zoeken bij functies in de Binnentuin zoals die nu al aanwezig zijn of in de toekomst zullen zijn.

RN Recreatie, Natuurlandschap

Invulling met recreatieve voorzieningen en (herstel van) natuurlandschap, aanleg waterretentie. Wandel en fietspaden zorgen voor versterking van de recreatieve waarde van het Binnentuingebied in zijn geheel en zorgen daarnaast voor de verbinding van de 3 kernen en toegankelijkheid van de Binnentuin vanuit de kernen. Onder fietspaden wordt ook verstaan de gewenste oefencircuits behorende bij de Wielerwereld.

Herkenbare (lokale en regionale) landschapstypen worden gebruikt voor het landschapsontworp van dit gebied (deelgebied L8) met o.a. de Heemtuin als inspiratiebron. Waterretentie vormt een natuurlijk onderdeel van het landschap.

P Parkeren

Voldoende parkeercapaciteit in het gehele Binnentuingebied. Door het doortrekken van de Baanvelden naar de Sporthet ontstaat een logische verkeersstroom door het Binnentuingebied direct om het SRC gebied met de meeste bezoekers. Bestaande parkeerkoffers worden aangevuld met 2 tot 3 extra koffers eveneens direct langs de Baanvelden/Sporthet gelegen. Per functie zal voldoende parkeergelegenheid moeten zijn op minimale loopafstand van betreffende functie. Alle parkeerkoffers samen moeten de piekcapaciteit zo goed mogelijk afdekken voor bestaande of nieuw te organiseren evenementen in het Binnentuingebied.

De deelgebieden L1, L2, L3 en L7 krijgen ieder minimaal één specifieke parkeerkoffer.

W Water

Wateropvang i.v.m. toenemende verstening, alsmede versterking van de recreatieve waarde van het Binnentuingebied. Naast behoud van de functie als visvijver zijn er mogelijkheden voor wonen aan en op het water en aanvullende recreatieve mogelijkheden (bijv. van zwemmen tot waterskiën).

H Heemtuin

Deze idyllische plek in de Binnentuin zou een prominentere plek mogen spelen binnen het gebied. Door een verruiming van de entree en goede verbinding met het centrale plein (via boulevard) wordt het makkelijker toegankelijk voor een groter publiek. De

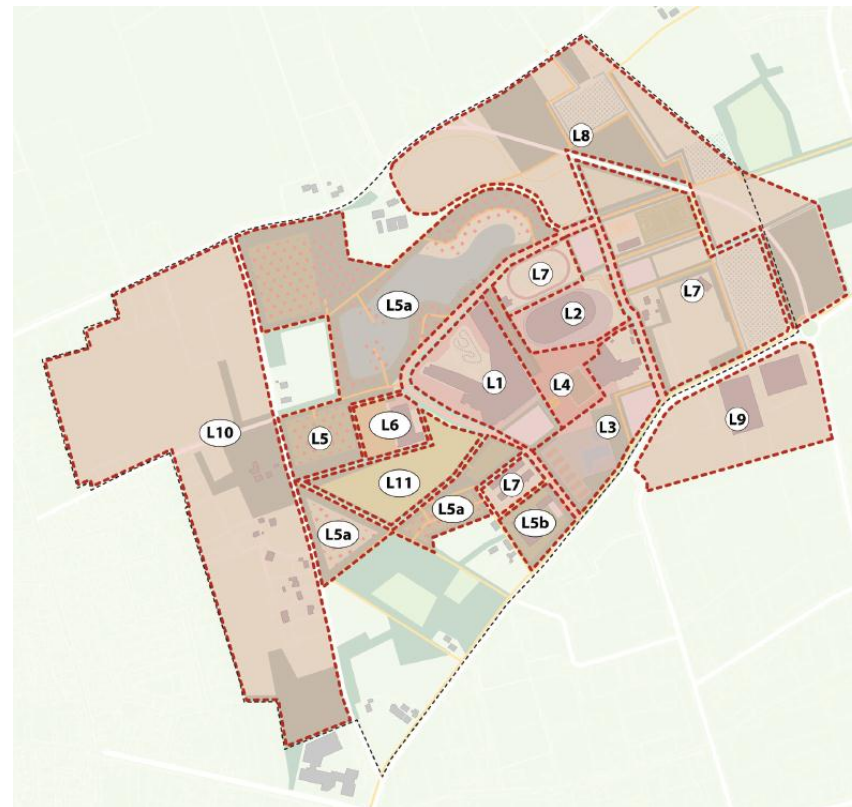
verblijfsrecreatie rondom de Heemtuin krijgt extra charme door het creëren van doorkijkjes naar de tuin en het wellicht doortrekken van de ideologie van de Heemtuin in de ruimtes rondom de woningen. De kennis die door de jaren heen is opgebouwd over landschap en natuur dient te worden ingezet om de natuurwaarde van het hele Binnentuingebed op een hoog niveau te brengen.

Deelgebieden

Voor een verdere ontwikkeling van de Binnentuin in zijn geheel vormt het nu geformuleerde Thema/Concept de leidraad. Per deelgebied zal nu een eigen concept uitgewerkt moeten worden en is ruimte voor initiatief van toekomstige exploitanten/investeerdere/ontwikkelaars om dit verder vorm te geven. De gebiedsontwikkelaar blijft zijn rol spelen als regisseur en toezichthouder over het 'totaalplaatje' en zal het voortouw nemen bij de ontwikkeling van L4, L5b en L8.

Het kaartje deelgebieden geeft de grenzen aan van de verschillende locaties onder de volgende benaming:

- L1. Winterwereld
- L2. Wielerwereld
- L3. De Vijfprong (Rico)
- L4. Centrale plein (infrastructuur hele gebied)
- L5a. Recreatiewoningen
- L5b. Entreegebied
- L6. Manege
- L7. Sport, recreatie
- L8. Recreatie, natuurlandschap
- L9. Voorzieningen, kantoren
- L10. Wonen in uitbreiding
- L11. Heemtuin

Kaart deelgebieden, L1 tot en met L11

Zoals omschreven worden in de Binnentuin vele initiatieven mogelijk gemaakt. De gemeente voert de regie over de uitvoering van het plan als geheel. Het Masterplan nodigt initiatiefnemers uit om de deelgebieden van het Masterplan nader in te vullen. Binnen het Masterplan zijn projecten te onderscheiden/deelgebieden te onderscheiden die geld opbrengen en die geld kosten. Het gehele gebied wordt beschouwd als één exploitatiegebied. Dat betekent dat de kosten die gemoeid zijn met projecten die geen inkomsten genereren (met name het nader invullen van de openbare ruimte), verevend zullen worden met de projecten die opbrengsten genereren.

2.4. Uitwerking Sint Willebrord Oost

De ontwikkeling van Sint-Willebrord-Oost is één van de concrete uitwerkingen voor de toekomst van de gemeente Rucphen.

2.4.1. Aanleiding

Het gebied Sint Willebrord-Oost is een overgangsgedebied van bestaand stedelijk gebied (Sint Willebrord) naar het buitengebied. Door versnippering (o.a. A58) en de ligging aan de rand van de kern Sint Willebrord, heeft het gebied geen duidelijke functie of identiteit meer. De functionele kamerstructuur die met de oorspronkelijke ontginning is ontstaan, is deels weer verdwenen. Het is deels nog agrarisch, heeft een waterbergingsfunctie en een beperkte functie als uitloopegebied van Sint Willebrord.

Het gebied is begrensd door de A58, de kern van Sint Willebrord (de Irenestraat/Luizenhoeksestraat) en door de N640 (Vosdonkseweg).

De gemeente wil voorkomen dat het gebied verrommelt en dat Sint Willebrord en Etten-Leur aan elkaar groeien.

Diverse wensen komen op het gebied af: het ontbrak tot nu toe nog aan een integraal afwegingskader voor het gebied. Omdat niet op voorhand duidelijk is welke initiatieven in het gebied een plek vinden, wordt met deze visie daar op flexibele wijze invulling aan gegeven,

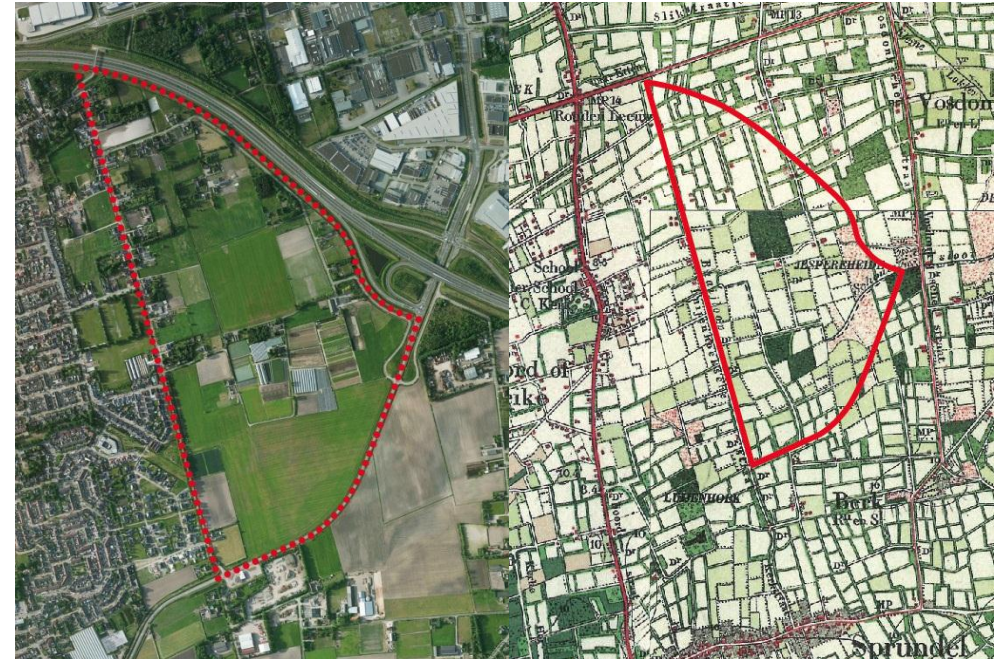
Flexibiliteit onder voorwaarde van ruimtelijke kwaliteit

De gemeente is zelf geen ontwikkelaar in dit gebied, maar nodigt initiatiefnemers uit om met plannen te komen die passen in de visie.

Omdat per ontwikkeling in ieder geval een goede landschappelijke inpassing gerealiseerd moet worden, is altijd sprake van een 'afgeronde' situatie. (her)ontwikkeling binnen de kamerstructuur heeft zodoende geen negatieve externe invloed op de ontwikkeling van het groene recreatieve uitloopegebied.

Er is bewust geen eindbeeld geschetst, zodat de visie ook kan inspelen op de nu deels nog onbekende marktvraag.

Omdat het gebied niet integraal ontwikkeld wordt, zal automatisch sprake zijn van faseren.

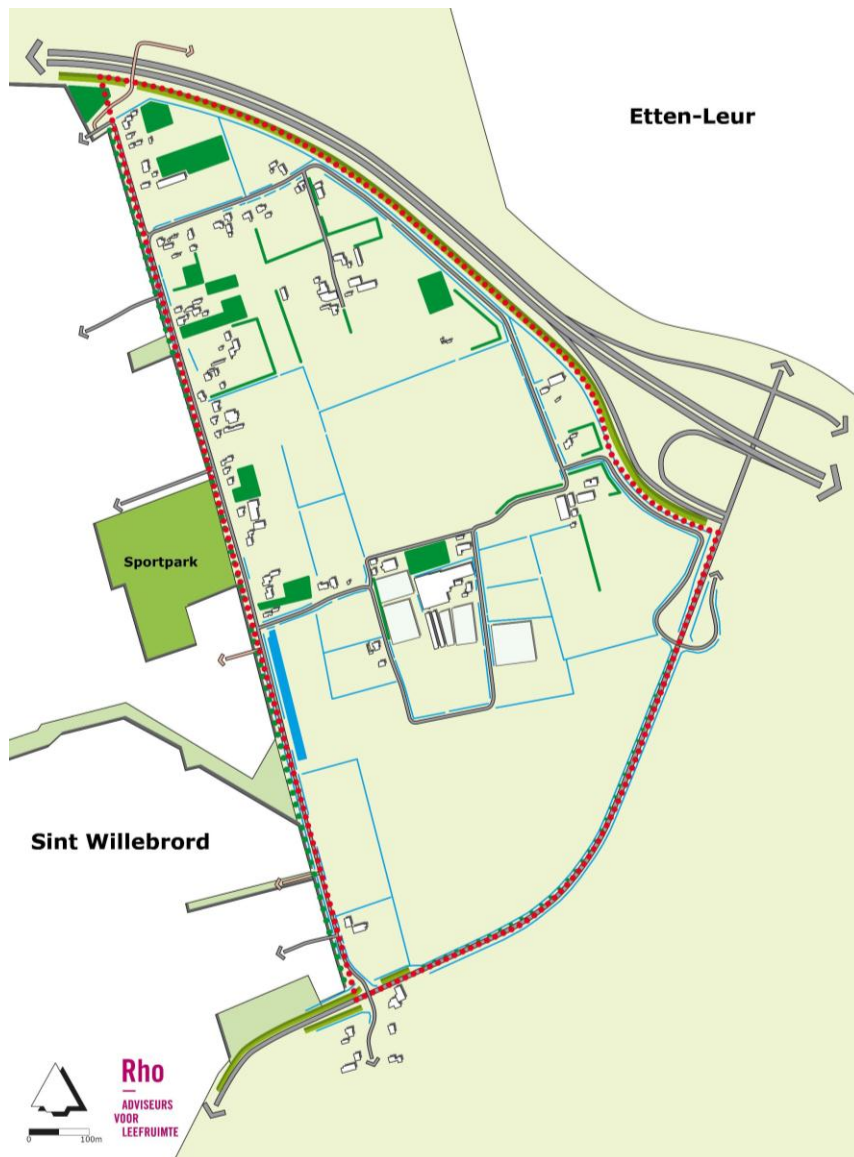
Huidige situatie plangebied

situatie ca 1900

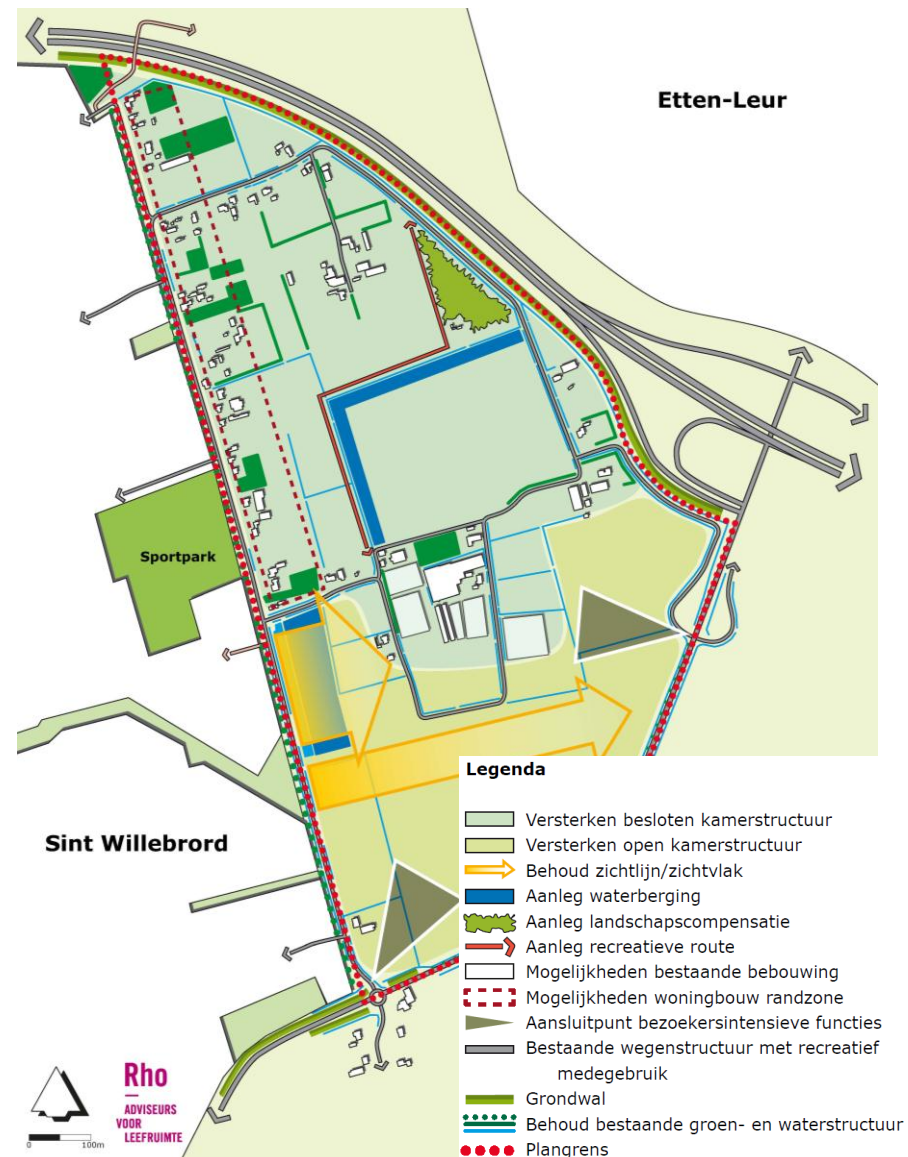
2.4.2. Visie

Versterken groene buffer

De gemeente wil een helder toekomstbeeld voor dit gebied schetsen. Een toekomstbeeld dat is gericht op het versterken van het groene karakter van het gebied, waarmee het een functie krijgt als aantrekkelijk uitloopegebied voor bewoners van Sint Willebrord en groene buffer met de buurgemeente Etten-Leur.

Bestaande situatie

Visie

Binnen die context zijn ook nieuwe ontwikkelingen mogelijk. De functionaliteit van de ontwikkeling is ondergeschikt aan de randvoorwaarde dat ruimtelijke kwaliteit wordt toegevoegd en het groene karakter van het gebied wordt versterkt. Om dit te kunnen toetsen, is een kader met uitgangspunten en randvoorwaarden toegevoegd.

Kwaliteitsimpuls

De randvoorwaarden zijn enerzijds kwalitatief (sluit de inpassing aan bij de omgeving, het meer of minder besloten landschap) anderzijds zijn ze kwantitatief van aard. Zo moeten nieuwe economische functies naast de eigen landschappelijke inpassing zorgen voor extra bijdrage voor kwaliteitstoename; een vliegwieleffect ten aanzien van de realisatie van de groene buffer. Door het samen optrekken van rood en groen, ontstaat een win-win situatie voor landschap en ontwikkeling.

Groen raamwerk en kamers

Het gebied kenmerkt zich door een mozaïek van door groene randen afgeschermd kamers. Het noordelijk deel heeft hierbij een relatief besloten en kleinschalig karakter, het zuidelijk deel een meer open en grootschaliger karakter. De gemeente streeft naar versterking van deze afwisseling.

Om het gebied een bredere recreatieve betekenis te geven voor de kern, wordt medewerking verleend aan initiatieven die bijdragen aan versterking van de groene randen en de aanleg van recreatieve routes in of langs de groene randen. Aanleg van water behoort ook tot de mogelijkheden. Met name in de open en grootschaligere gebieden kan water voor behoud van deze kwaliteit zorg dragen.

Binnen het groene casco is ruimte voor een breed scala aan functies waarmee de betekenis voor zowel het dorp als het buitengebied wordt versterkt: agrarische functies met een relatie met de kernen, recreatieve functies, een parkachtige omgeving met wandel en fietspaden, water. Genoemde functies passen binnen de huidige beleidskaders. Ook wordt gedacht aan nieuwe functies die daar niet meteen binnen passen. Voorwaarde is een substantiële extra bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit.

Het groene raamwerk ligt vast in de vorm van de groene kamers (casco). Uitgangspunt is dat functies ingepast worden in een eigen kamer met robuuste groene randen. Er mag geen sprake zijn van negatieve externe werking buiten de eigen kamer.

Uitnodigen

De gemeente is zelf geen ontwikkelaar in dit gebied, maar nodigt initiatiefnemers uit om met plannen te komen die passen in de visie.

Er is bewust geen eindbeeld geschetst, zodat de visie ook kan inspelen op de nu deels nog onbekende marktvraag.

Versterken besloten kamerstructuur

In het noordelijk deel van het plangebied wordt ingezet op het versterken van de kleinschalige groene kamerstructuur. Behoudens enkele doorzichten is verdichting, verbreding en uitbreiding van het groene casco overal mogelijk. Volledige invulling van percelen met bos behoort ook tot de mogelijkheden.

Versterken open kamerstructuur

In het zuidelijk deel van het gebied wordt ingezet op het accentueren van de kenmerkende openheid. De beleving van het landschap kan worden versterkt door het contrast tussen open- en beslotenheid te benadrukken. Initiatieven dienen bij voorkeur in gesloten kamers gerealiseerd te worden met harde groene randen en samen op te gaan met een betere ontsluiting van het gebied voor recreanten. Hierdoor wordt de openheid ook beleefbaar.

Behoud zichtlijn / zichtvlak

Om de groenbeleving vanuit Sint Willebrord te verbeteren moet rekening gehouden worden met behoud van enkele doorzichten en zichtvelden in het zuidelijk deel van het plangebied.

In de doorzichten en de zichtvelden kunnen alleen functies worden toegelaten die dit beleid versterken. Ook kan de beleefbaarheid hiervan worden versterkt door de aanleg van wandel- en fietspaden.

Randvoorwaarden

- Geen ontwikkelingen die de zichtlijn belemmeren.

Aanleg waterberging (in uitvoering)

Omdat het gebied bij hevige regenval regelmatig te kampen heeft met wateroverlast, wordt de waterberging Luienhoek-Sprundel aangelegd. Deze bestaat uit twee delen die onder normale omstandigheden droog staan, met uitzondering van een slingerende geul in het midden van de bergingen.

Aanleg landschapscompensatie

Nabij de geluidswal van de A58 ligt een driehoekig perceel, dat als landschapscompensatie zal worden aangewend voor de mogelijke realisatie van een bezoekersintensieve functie elders in het gebied Sint-Willebrord oost. Het perceel is gelegen in een gedeelte met een besloten kamerstructuur. Om zowel het landschappelijke, als het recreatieve karakter van het gebied te versterken, zal het gebied op een groene en natuurlijke manier worden ingericht met behoud van de bestaande houtwal. Het gebied wordt openbaar toegankelijk en wordt door middel van wandelpaden en bankjes geschikt gemaakt voor extensieve recreatie.

Aanleg recreatieve route

Om de recreatieve betekenis van het gebied te vergroten, worden onderhoudspaden en kades rond de nieuwe waterberging opengesteld voor wandelaars.

Mogelijkheden bestaande bebouwing

Voor bebouwingsmogelijkheden en nieuwe functies voor vrijkomende bebouwing wordt aangesloten bij het bestemmingsplan buitengebied en regelgeving van de provincie.

Randvoorwaarden

- Goede landschappelijke inpassing in zelfstandige kamer (groen frame).

Mogelijkheden woningbouw randzone

In het zoekgebied voor verstedelijking zijn mogelijkheden voor de realisatie van woningen afgewisseld met groene buffers. Woon-werkwoningen behoren ook tot de mogelijkheden. In dat geval wordt bovenop de landschappelijke inpassing een bijdrage gevraagd voor de realisatie van het groene en recreatieve casco.

Randvoorwaarden

- Geschakeld aan bestaande linten.
- Zelfstandige kamer (groen frame).
- Bijdrage aan creëren en versterken groen-recreatief frame in het gebied (woon-werkwoningen).

Aansluitpunt bezoekersintensieve functies

In de directe omgeving van de bestaande aansluitpunten op de Vosdonkseweg zijn in beginsel bezoekersintensieve functies mogelijk. Deze gebieden nabij bestaande afslagen van de Vosdonkseweg zijn uitstekend bereikbaar vanaf de A58. Het noordelijk deel van het plangebied is ongeschikt voor verkeersaantrekkende functies gezien de fijnmazige infrastructuur.

Randvoorwaarden

- Zo min mogelijk onderbreking van de open ruimte.
- Geen rechtstreekse aansluiting op Vosdonkseweg, in verband met de stroomfunctie ervan.
- Versterking van het contrast tussen open en besloten door een zelfstandige kamer met een robuust groen frame.
- Extra bijdrage aan versterking van de beleefbaarheid van de open ruimte door de aanleg van wandel- en fietspaden.

Bestaande wegenstructuur met recreatief medegebruik

De bestaande wegenstructuur heeft zowel een functie als lokale ontsluiting, als een recreatieve functie voor fietsers en wandelaars. Bij aanpassing en onderhoud aan de bestaande wegen, wordt zo mogelijk de veiligheid voor langzaam verkeer verbeterd.

Grondwal

Bestaande grondwal ter hoogte van de snelweg en het benzinestation.

Behoud bestaande groen- en waterstructuur

De bestaande groen- en waterstructuur is vertrekpunt voor verdere uitbouw. De gemeente is voorstander van recreatief medegebruik.

Visiedocument Groenbeleid Rucphen

Gemeente Rucphen

Oktober 2008

Rucphen 'Landschap onthuld'

Definitief Groenstructuurplan Gemeente Rucphen
december 2009

3 De ruimte van Rucphen

3.1. Inleiding

In dit hoofdstuk gaan wij eerst in op de kenmerken van het landschap waaraan Rucphen haar identiteit ontleent. De kwaliteit van ons landschap, de ruimte van Rucphen, is randvoorwaarde voor aantrekkelijk wonen en leven in Rucphen.

Vervolgens gaan we in op ons landschapsbeleid. Dit beleid hebben wij vastgelegd in drie documenten:

- onze visie voor het buitengebied is vastgelegd in het *Landschapsontwikkelingsplan*;
- het *Groenstructuurplan* is gericht op de kernen, en;
- het *Visiedocument groenbeleid* is gericht op beheer en onderhoud.

Dit beleid is actueel, blijft onverkort van kracht en is in dit hoofdstuk samengevat. In verband met het hogere abstractieniveau zijn alleen de ruimtelijk relevante hoofdlijnen van het landschapsbeleid in deze structuurvisie opgenomen. Voor detailuitwerkingen verwijzen we naar de beleidsstukken.

Het centrale doel is herstel en versterking van het landelijke karakter van de kernen en kansen aan te grijpen om het landschap en de dorpen met elkaar te verbinden, zodat een meerwaarde wordt gecreëerd voor de woon-, werk-, verblijfs- en recreatiekwaliteiten in de dorpen. Groen biedt kansen voor:

- recreatiewaarden (prettig vertoeven in dorpen),
- woonklimaat (mooi landelijk wonen),
- werkklimaat en economie (aantrekkelijke vestigingslocaties, lunchwandelen),
- gezondheid (schonere lucht, meer bewegen door ommetjes, minder overgewicht),
- speelgelegenheid (veilige uitdagende speelomgeving),

- ruimtelijke geleiding (aanbrengen structuren en karakteristieken),
- oplossing van waterproblemen (onverhard oppervlak, infiltratie).

In deel B staat onze uitvoeringsstrategie en koppelen we initiatieven aan landschapskwaliteit.

3.2. De identiteit van Rucphen

Rucphen is een gevarieerde landelijke en groene gemeente, waar de landbouw een economisch belangrijke functie heeft en bovendien een belangrijke beheerder is van het buitengebied. Door het aantrekkelijke landschap is het ook een mooi recreatiegebied. Om te komen tot het Rucphen van nu zijn de volgende aspecten van belang geweest.

Het ontstaan van de gemeente Rucphen

Gemeente Rucphen was hoofdzakelijk bedekt met veenlagen, die moerassig en ontoegankelijk waren. Bepalend voor de ontginning en de ontwikkeling van de gemeente is de turfwinning geweest. Na 1250 was voor de groeiende stadsbevolking en voor de stedelijke nijverheid steeds meer brandstof nodig. Het veen werd afgegraven, gedroogd, in turven gesneden en per boot afgevoerd. Het vervoer gebeurde in speciaal gegraven kanaaltjes, moervaarten genoemd en vervolgens met grotere schepen over de hoofdkanalen naar de steden. Rucphen bevatte een fijnmazig vaartenstelsel, waarvan de resten nog steeds herkenbaar zijn. Nadat het veen was weggegraven, bleven de onderliggende zandgronden over. De veenafgavingen bij Zegge werden spoedig gevolgd door landbouwontginningen. Er ontstond een vestigingspatroon van boerderij-

zwermen. De wat hogere gronden waren niet overal geschikt als landbouwgrond. Daar waren slechts kleine vruchtbare landbouweilandjes gelegen tussen de heidevelden, afgegraven moeren en andere "woeste gronden". Rucphen, Sint Willebrord en Sprundel zijn rondom deze landbouweilandjes ontstaan. De heidevelden werden gebruikt voor het weiden van schapen. Soms was de beweiding zo intensief, dat plaatselijk de wind vat kreeg op het losse zand en zandverstuivingen ontstonden.

In de achttiende en negentiende eeuw werden delen van de heidevelden getransformeerd. Het gebruik van de heide als weidegebied voor schapen werd omgezet in een voor die tijd winstgevender gebruik: houtteelt. Plantages werden aangelegd, ontsluitingswegen gerealiseerd en gebieden werden ingeplant met bomen. De toen gemaakte indelingen zijn thans nog te onderscheiden in de Rucphense bossen.

Kenmerkend voor Rucphen van nu is de concentratie van de stedelijke gebieden. In de noordoostelijke hoek van de gemeente vormen de dorpen Rucphen, Sint Willebrord en Sprundel één stedelijke driehoek. Zegge bevindt zich in de uiterste noordelijke punt van de gemeente en wordt van het overig gemeentelijk grondgebied afgesneden door de spoorlijn Breda-Roosendaal en de snelweg A58. Deze stedelijke concentratiegebieden hebben als gevolg dat het overige deel van de gemeente uit aaneengesloten natuur- en landbouwgebied bestaat met als enige onderbreking, het dorp Schijf.

Bos, bomen en heide: landschap

De gemeente Rucphen kent één van de mooiste natuurgebieden van West Brabant. Hier is de historie van het landschap duidelijk waarneembaar zonder dat de gebieden intensief zijn aangetast door stedelijke ontwikkelingen.

Het gebied dat is gevormd door turfwinning, houtindustrie en landbouw is nu getransformeerd naar een uitgestrekt, maar gevarieerd landschap door het samenspel van turfvaarten, bossen, heide en landbouw. De gemeente kent een uitgebreid wandel-, fiets- en ruiterspadennetwerk waar de inwoners en de bezoekende recreant veelvuldig gebruik van maakt. In het merendeel van onze gemeente kan je nog genieten van rust, ruimte en eenvoud.

Naast de extensieve recreatie liggen ook enkele intensieve recreatieterreinen in het buitengebied. De overdekte Skidôme, enkele campings en vakantieparken, de Heem-

tuin en het intensieve recreatiegebied de Vijfsprong in de Binnentuin vullen het recreatieve programma van de gemeente aan.

Landbouw

Landbouw had een belangrijke positie in de gemeente en zie dat in de toekomst houden. Naast het feit dat een significant deel van het gemeentelijk areaal in gebruik is als landbouwgrond is het eveneens belangrijk voor de werkgelegenheid. In Rucphen gaat het dan hoofdzakelijk om de graasdier- en de tuinbouwsector. De agrarische sector in Rucphen kenmerkt zich door het relatief grote aantal agrarische bedrijven met een vorm van veehouderij, zowel als hoofd- en neventak en zowel intensief, als grondgebonden. Tevens bevinden zich in Rucphen relatief veel aardbei- en boomteeltbedrijven.

3.3. Landschapsontwikkelingsplan

3.3.1. Landschapsvisie op hoofdlijnen

Het landschap

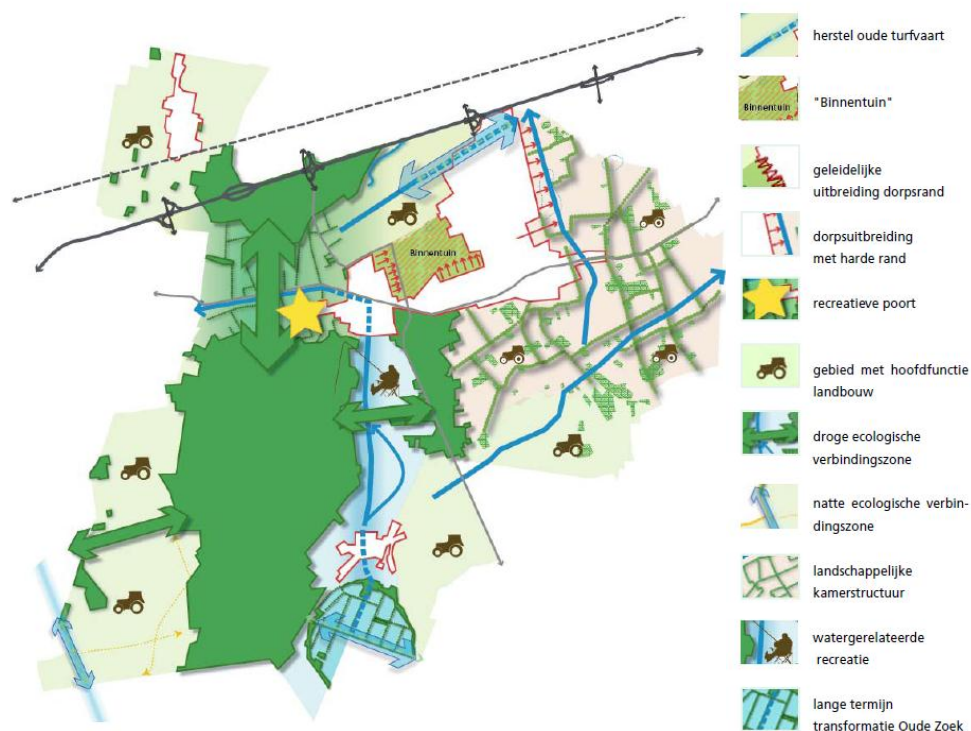
Het behoud en ontwikkeling van het landschap staat voorop. Wij willen voorkomen dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen ten koste gaan van de kwaliteit van het landschap. Zorg om kwaliteit is daarom een voorwaarde voor elk initiatief in het buitengebied. Voor de nieuwe activiteiten geldt dat altijd een algemene toets naar de waarden (natuur, landschap, cultuurhistorie) moet worden gedaan. Negatieve effecten voor waarden moeten worden gecompenseerd. Het landschapsontwikkelingsplan heeft deze waarden beschreven, maar ook ontwikkelingsrichtingen. Dit streefbeeld moet worden nagestreefd.

Het landschap van Rucphen in hoofdlijnen

Het landschapsontwikkelingsplan gaat uit van de stelling dat mensen landschap maken en dat hun handelingen het uiteindelijke beeld bepalen. Rucphen is een landelijke en

groene gemeente, waar de landbouw een economisch belangrijke functie heeft en bovendien een belangrijke beheerder is van het buitengebied.

Binnen de gemeente springen de twee beboste dekzandruggen het meest in het oog, namelijk de dekzandrug van de Molenheide en het MOB-complex, en die van de Rucphense Bossen. Deze laatste loopt in het zuiden door over de grens met België en in het noorden tot voorbij Bosschenhoofd. Ter hoogte van De Wildert en Zwaantjesstee zijn de bossen wel onderbroken. De dekzandruggen hebben naast een recreatieve en ecologische betekenis ook een belangrijke infiltratiefunctie voor de waterhuishouding van het gebied.

Visiekaart Landschapsontwikkelingsplan

De Schijfse Vaart loopt als opvallend lijnvormig element van noord naar zuid tussen de twee dekzandruggen door. Deze vaart is net als de andere vaarten binnen de gemeente een overblijfsel van de turfwinning, die een belangrijke rol heeft gespeeld in de geschiedenis van dit deel van Brabant.

Rondom de besloten dekzandruggen liggen vrij open ontginningsgebieden die grotendeels nog agrarisch in gebruik zijn. De noordkant van de gemeente bestaat deels uit jonge, vrij rationeel verkavelde en open ontginningsgebieden. Dit zijn het gebied rond Zegge en het gebied direct ten zuiden van de snelweg. Verder vallen de gebieden ten zuiden en zuidoosten van de Molenheide, het MOB-complex en de Heipolder ten westen van de Rucphense Bossen hieronder.

Daarnaast zijn er delen die gekarakteriseerd kunnen worden als jonge, meer besloten ontginningen. Deze worden door hun beslotenheid wat minder intensief benut voor agrarische doeleinden, maar bieden wel kansen voor andere functies zoals recreatie. Het betreft hier met name het gebied rond Zwaantjesstee en De Wildert. Ten zuiden van de kern Rucphen is grotendeels sprake van oude, besloten zandontginningen, die minder rationeel en kleinschaliger verkaveld zijn. Oude Zoek heeft met zijn ronde vorm, rationeel verkavelde structuur en de specifieke waterhuishouding, een geheel eigen uitstraling.

Hoofdkeuze: Behouden en versterken van de bestaande karakteristieken

De ondergrond en de ontginningsgeschiedenis hebben binnen de gemeente Rucphen geleid tot een gevarieerd landschap met veel landschappelijke contrasten.

De hoofdkeuze die met het landschapsontwikkelingsplan wordt gemaakt is het behouden en versterken van de karakteristieke verschijningsvorm van de verschillende bestaande landschapstypen en cultuurhistorie en het verder ontwikkelen van een goede omgevingskwaliteit. Er is dus bewust niet gekozen voor een complete metamorfose van het landschap, maar ook niet voor het strikt vasthouden aan het bestaande landschapsbeeld.

Uitwerking Landschapsonwikkelingsplan

	kernen		watergebonden recreatie
	snelweg		Binnentuin
	spoor		stedelijke uitbreiding
	zandpaden		fietsroute
	bestaande waterlopen		fietsknooppunt
	bestaande boomkwekerijen		bos
	nieuwe boomkwekerijen		versterken turfvaarten
	bestaande boskavels		landschapselementen
	retentiebekkens		stulfzand
	bomenlanen		helde
	natte EVZ		recreatieve poort
	ruige oevers		Jachtslot
	EVZ		parkeren
	agrarisch gebied		manege
	wandelroute		horeca
	Klaveren Vrouwke route		verblijfsrecreatie
	landgoederen		turfput
	primair agrarisch gebied		MOB-complex
	camping		

3.3.2. Uitwerking

Het buitengebied van Rucphen bestaat uit deelgebieden met elk eigen gebiedskenmerken, dynamiek en landschapsopgaven. In het kader van het LOP zijn deze deelgebieden benoemd en zijn de kernmerken en opgaven nader uitgewerkt. Deze landschapswaarden-en doelstellingen vormen de basis voor 'Zorg om kwaliteit' van het buitengebied. Het totaalbeeld van alle deelgebieden staat op bijgaande kaart 'Uitwerking Landschapsontwikkelingsplan'.

3.4. Groenstructuurplan

De kernen van de gemeente Rucphen hebben in hun ontwikkeling en groei het contact met het omliggende landschap en de natuur steeds meer verloren. Net buiten de dorpsentrees komen vaak mooie lanen en groenstructuren voor, waar eenvoudig aangetakt kan worden. Daardoor wordt het landschap in de dorpen zelf voelbaar (authentiek) en worden sfeer en karakter versterkt. In de stedelijke ontwikkeling en invulling van de groene (rest-) ruimte worden keuzes gemaakt die Rucphen haar identiteit steeds verder doen verliezen.

In dit groenstructuurplan zoeken we naar een 'eigen' kracht van het groen niet als tegenhanger maar juist in samenhang en synergie met niet groene beleidsdoelen. Dit doen we door het openbaar groen te definiëren waardoor het niet meer als onbestemde en functioneloze restruimte beschouwd wordt. We relateren ontstaansgeschiedenis, landschap, verkeer, infrastructuur, bodem en ruimtelijke ordening aan het groen zodat ook aan deze thema's recht wordt gedaan. Het groenstructuurplan maakt daarmee het interne landschap van de dorpen beter leesbaar en herkenbaar als onderdeel van het externe landschap.

Het groenstructuurplan versterkt en ondersteunt het dorps raamwerk. Het vormt een duurzaam netwerk van structuren die zijn uitgewerkt in onderscheidende punten, lijnen en vlakken die in samenhang staan en elkaar ondersteunen.

Dit groenstructuurplan staat voor een robuuster, herkenbaarder, gevarieerder en gedifferentieerder groen in functie, uitstraling, beleving en gebruik.

Visie

Rucphen weer onderdeel laten maken van en integreren in haar landelijke omgeving door de diverse kernen landschappelijk te dooraderen, via deze aders het landschap en de natuur de kern in te trekken en de natuur en het landschap weer onderdeel te maken van de dagelijkse woonomgeving.

Doelen

Met de uitvoering van het groenstructuurplan streven wij het volgende na:

- Het duurzaam veiligstellen en ontwikkelen van een hoogwaardige groenstructuur met duidelijke en passende functies;
- Het bevorderen van een aantrekkelijke groene woon- en werkomgeving (met een hoge ruimtelijke- en functionele kwaliteit) die karakteristiek is voor onze gemeente;
- Meer dorpsnatuur (stoppen van de achteruitgang in biodiversiteit);
- Een hogere groenwaardering en een groter natuurbesef en betrokkenheid bij de natuur van de inwoners.

Legenda

dorpskern	dorpsentree	hoofdwegen
historische kern	park	wijkontsluitingswegen
werklandschap	plein	
bos	gemeentegrens	

Groenstructuurkaart

De Groenstructuurkaart toont de meest relevante groene structuren in de kernen; de groene dragers van onze gemeente die de karakteristiek en de identiteit van de gemeente vastlegt. Het geeft een visie op een mogelijke toekomstige groenstructuur waarbij bepaalde waardevolle bestaande groenstructuren zijn vastgelegd. De kaart toont daarmee wat van waarde is en waar kansen liggen. Het is daarmee een ambitiekaart die richting geeft aan nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

De volgende thema's vormen samen de groenvisie van de gemeente Rucphen:

1. Waardevolle natuur en landschap binnen bereik
2. Landschappelijke dooradering kernen
3. Groene parels en longen
4. Landelijk binnenkomen
5. De dorpsrand: contact met natuur en landschap
6. Het werklandschap
7. Wijkgroen: Ruimte beleven

3.5. Visiedocument Groenbeleid

In het visiedocument groenbeleid (2008) geven wij aan hoe we met beheer en onderhoud van groen omgaan en hebben wij onze groene ambities concreet gemaakt.

- Groen is van grote waarde voor aantrekkelijk wonen en leven.
- De kwaliteit, beleving en waardering van groen is sterk afhankelijk van ontwerpkeuzes in planvormingsprocessen. De vormgeving van groen en hoeveelheid groen liggen hieraan ten grondslag.
- Voldoende groen en goed onderhoud zijn belangrijk voor de belevingswaarde.
- De 'groene kaart' geeft richting aan de uitvoering van het beleid.
- Onze ambitie is groene advisering bij alle ruimtelijke ontwikkelingen.

Bijlage 1 Beleidskader

In deze bijlage zijn de belangrijkste ruimtelijk relevante beleidskaders van onze gemeente en andere overheden samengevat als vertrekpunt voor onze structuurvisie.

Relevant ruimtelijk beleid van andere overheden

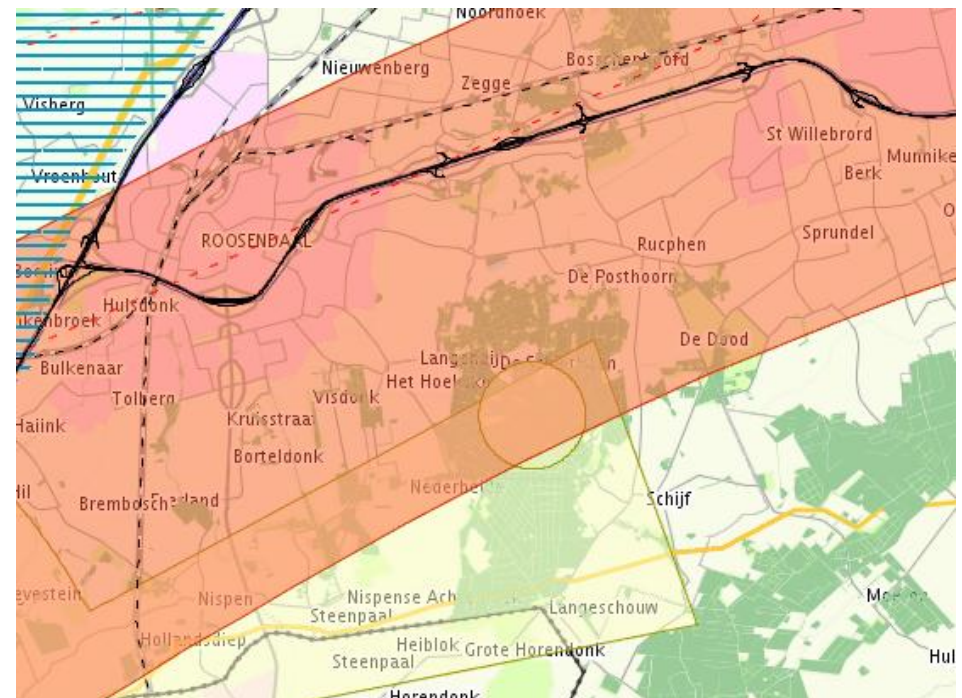
Wet ruimtelijke ordening

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) richt zich op bevordering van duurzame ruimtelijke kwaliteit. De wetgever maakt daarbij onderscheid tussen beleid, normstelling en uitvoering. De structuurvisie is het beleidsdocument waarin de gemeente haar ruimtelijk beleid en uitvoeringsstrategie verankert. De borging van het beleid vindt plaats in bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen.

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op 13 nationale belangen. Voor Rucphen relevante belangen zijn:

- Een robuust hoofdnetwerk van weg, spoor en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen.
- Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie.
- Het in stand houden van de hoofdnetwerken van weg, spoor en vaarwegen om het functioneren van de netwerken te waarborgen.
- Betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem van weg, spoor en vaarwegen.

Uitsnede visiekaart

- Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's.

- Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en klimaatbestendige stedelijke (her) ontwikkeling.
- Ruimte voor behoud en versterking van (inter-) nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten.
- Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten.
- Zorgvuldige afwegingen en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen.

Deze belangen zijn vertaald in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro).

Rijksbelangen binnen de gemeente Rucphen:

- economische versterking van de stedelijke regio in de as langs de A58;
- de A58 en de spoorlijnen;
- de Rucphense bossen en enkele kleinere gebieden zijn aangeduid als Nationale herijkte ecologische hoofdstructuur;
- een buisleidingenstrook aan de zuidkant van de gemeente;
- een indicatieve route voor een nieuwe hoogspanningsverbinding langs de A58;
- ruimtelijke beperkingen door militair gebruik.

Structuurvisie ruimtelijke ordening (2010) en verordening ruimte Noord-Brabant (2012)

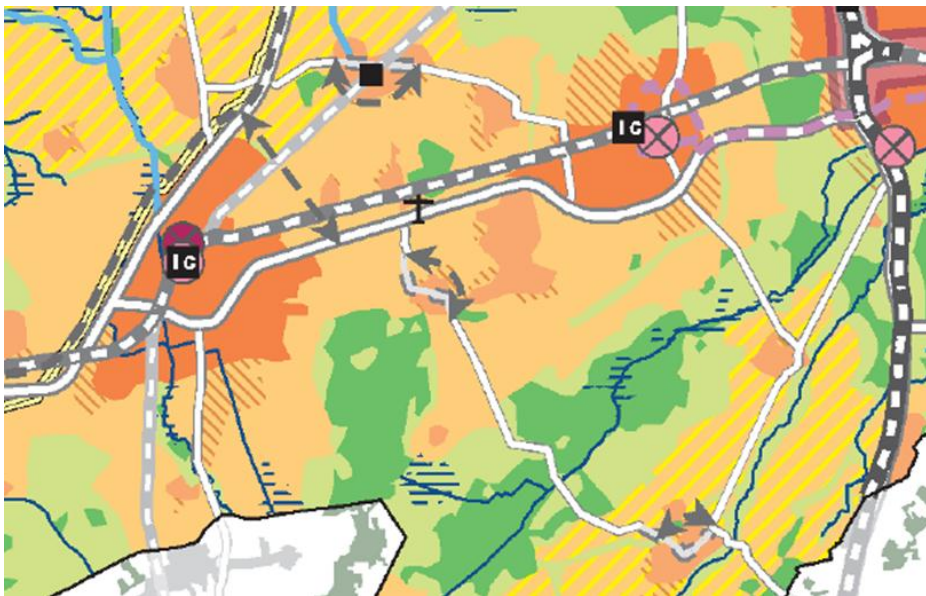
De provincie geeft in de structuurvisie de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid tot 2025 (met een doorkijk naar 2040). Provinciale belangen in Rucphen zijn:

- de A58 en treinverbindingen;
- een groene buffer tussen Roosendaal en Etten-Leur;
- de omlegging van de A58;
- omleiding van de N638;

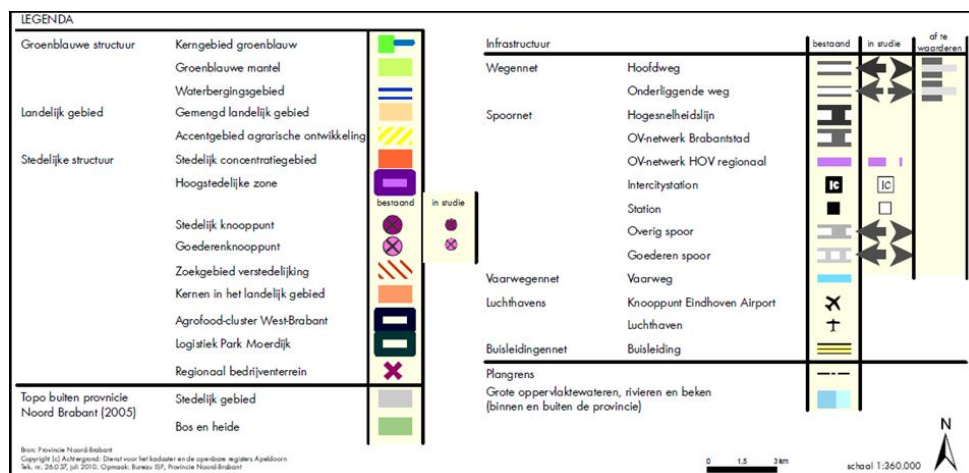

Uitsnede visiekaart

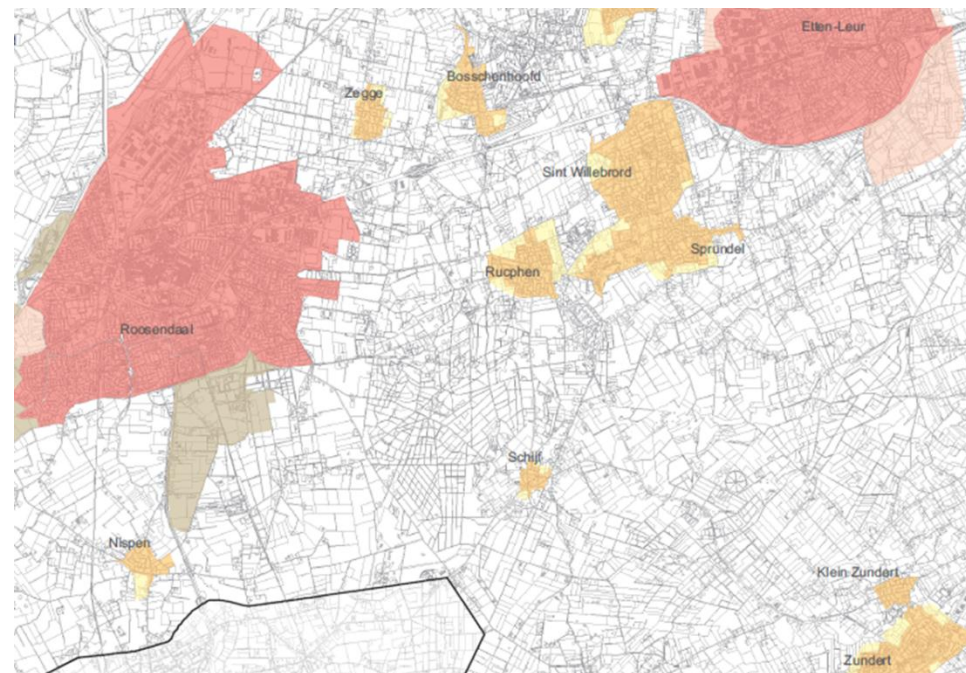
Uitsnede structuurenkaart

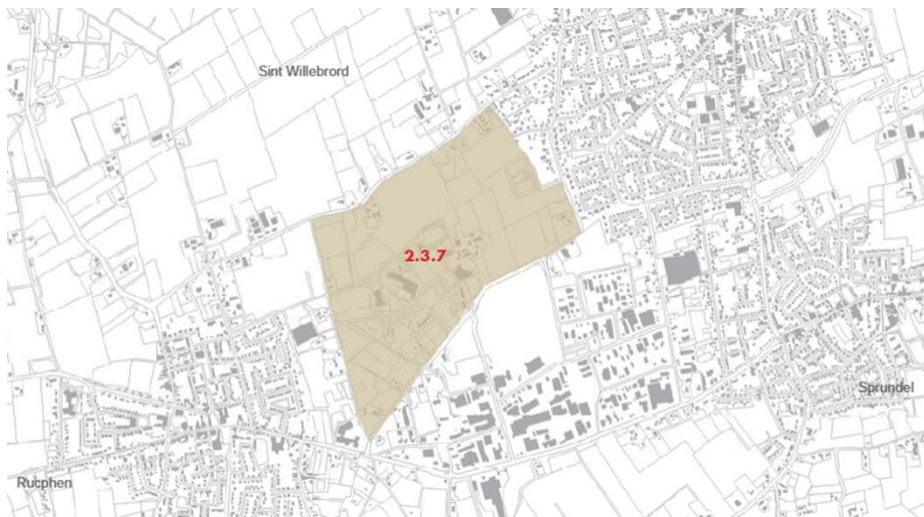
Verordening ruimte

De voor Rucphen belangrijkste aanduidingen uit de verordening zijn:

- voldoende mogelijkheden voor stedelijke voorzieningen en afronding van de kernen;
- mogelijkheden voor teeltondersteunende kassen aan de oostkant van de gemeente;
- het waterwingebied Rucphense bossen en Bosschenhoofd;
- de ecologische hoofdstructuur, ecologische verbindingen en groenblauwe mantel;
- de cultuurhistorische waarde van de Oude Zoek en het jachthuis.

Zoekgebieden verstedelijking rond alle kernen

Specifieke aanduiding integratie stad-land in de Binnentuin

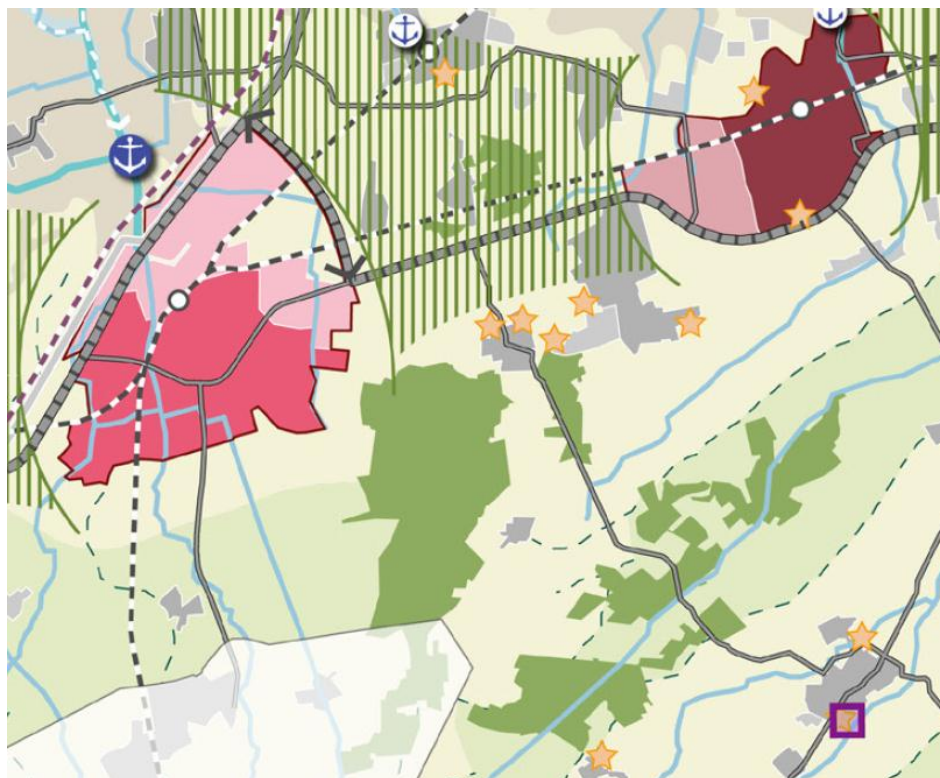
Oostzijde Irenestraat nieuw zoekgebied voor verstedelijking

Ruimtelijke visie West-Brabant 2030 (2011)

De Ruimtelijke Visie West-Brabant 2030 beschrijft de gezamenlijke koers van de gemeentes in een ruimtelijk casco. Uitgangspunt van het gemeenschappelijk optrekken binnen deze koers is, dat autonomie van de deelnemende samenwerkingspartners ge-respecteerd wordt. Alleen als opgaven daarom vragen, wordt - al dan niet in wisselende allianties – samengewerkt om de gestelde doelen te bereiken.

- Centraal wat moet, decentraal wat kan.
- West-Brabant als zelfbewuste regio in een veranderend krachtenveld.
- Versterken van de regionale identiteit met gebiedsgerichte ontwikkelingsstrategieën.
- Ruimtelijke ontwikkeling volgt vanuit een visie op duurzaamheid.
- Water, natuur en landschapsambities zijn de basis voor een goed gefundeerde toekomst.
- Nieuwe verbindingen en het oplossen van knelpunten voor personen- en goederenvervoer.
- De economische structuur van West-Brabant wordt versterkt door regionale specialisaties.
- Een aantrekkelijke woonregio door het profiel als tuin van de delta.
- Spreiding van voorzieningen, betere bereikbaarheid en de leefbaarheid op peil.
- Toeristisch recreatieve identiteit en meerwaarde van routes en nieuwe ontwikkelingen.

Specifieke aanduidingen op de kaart zijn: een geleidingszone tussen Roosendaal en Etten-Leur en het verleggen van de A58.

Uitsnede visiekaart

Relevant beleid gemeente Rucphen

Ons gemeentelijk beleid op hoofdlijnen

Diverse kaderstellende beleidsnotities en planning- en begrotingsdocumenten geven richting aan de gewenste ontwikkeling voor deelterreinen van het gemeentelijke beleid. Een voorbeeld is de Kadernota 2009, waarin het motto “Rucphen Aantrekkelijke woongemeente” is uitgewerkt aan de hand van verschillende deelterreinen: huisvestingsmogelijkheden, voorzieningen, leefbaarheid, openbare ruimte, recreatie en samenleving. Deze opsomming maakt meteen duidelijk dat actie op verschillende fronten nodig is om een gewenste ontwikkeling te realiseren. De verschillende acties moeten elkaar ondersteunen en aanvullen. Voor de dorpen Schijf en Zegge is het instrument “integraal dorpsontwikkelingsplan” ingezet om de samenhang in de ontwikkeling op sociaal, ruimtelijk, economisch en ecologisch vlak te bevorderen. Ook bij de takendiscussie en meningsvorming over de verschillende bezuinigingsvarianten is het belangrijk om de overkoepelende doelstellingen en de samenhang tussen terreinen in het achterhoofd te houden. In dit hoofdstuk worden daarom de hoofdlijnen van het huidige beleid geschetst, dwarsverbanden aangegeven en mogelijke vraagstellingen aangestipt, als referentiekader voor de afwegingen per programma die u in deze notitie worden voorgelegd voor opinievorming.

Ruimtelijk beleid

Deze structuurvisie vervangt de Structuurvisie-Plus uit 2003.

Rucphen wil een aantrekkelijke woongemeente zijn. Het ruimtelijk beleid moet daarop aansluiten door de verschillende functies die nodig zijn voor een aantrekkelijk woonklimaat, ruimtelijk te regelen. Voor het versterken van de woonfunctie is essentieel dat woningen (nieuwbouw of renovatie) aansluiten bij de behoefte van onze huidige en potentiële inwoners. Het bevorderen van een evenwichtige bevolkingsopbouw is belangrijk bij ons streven om een vitale gemeente te blijven. Rekening houdend met demografische ontwikkelingen, zoals de vergrijzing en bevolkingsafname, staan in onze woonvisie (Herijking Woonvisie 2008-2012) de volgende drie vraagstukken centraal:

1. Verbeteren van de toegang tot de woningmarkt voor starters en terugkeerders;
2. Toekomstbestendiger maken van de woningvoorraad in het kader van de vergrijzing en zorgvraag;
3. Faciliteren van kwaliteitsdoorstromers.

Voor het realiseren van woningbouw gaan we, naast onze belangrijke samenwerkingspartner Thuisvester, overleg aan met andere mogelijke partners.

Ruimtelijk beleid moet niet alleen gaan over de plek van ‘de stenen’ (rood; stedelijke ontwikkeling) maar ook over beeldkwaliteit en hoe we omgaan met beeldbepalende gebouwen, monumenten en waardevolle landschapselementen. Ook ‘groen’ (bomen, plantsoen, landschapselementen) en ‘blauw’ (water) moeten hun plaats krijgen in onze gemeente.

Voor ‘groen’ doelen en thema’s geformuleerd in o.a. het Landschapsontwikkelingsplan, het Visiedocument Groenbeleid en het Groenstructuurplan. Het centrale doel is het landschappelijke karakter van de kernen te herstellen en te versterken en kansen aan te grijpen om het landschap en de dorpen met elkaar te verbinden, zodat een meerwaarde wordt gecreëerd voor de woon-, werk-, verblijfs- en recreatiekwaliteiten in de dorpen. Groen biedt kansen voor:

- recreatiewaarden (prettig vertoeven in dorpen),
- woonklimaat (mooi landelijk wonen),
- werkklimaat en economie (aantrekkelijke vestigingslocaties, lunchwandelen),
- gezondheid (schonere lucht, meer bewegen door ommetjes, minder overgewicht),
- speelgelegenheid (veilige uitdagende speelomgeving),
- ruimtelijke geleiding (aanbrengen structuren en karakteristieken),
- oplossing van waterproblemen (onverhard oppervlak, infiltratie).

Met dit laatste punt wordt al een verbinding gelegd met ‘blauw’, waarvoor het Waterplan (januari 2008) en het Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP maart 2013) de belangrijke basisdocumenten zijn. In de visie in het waterplan staan drie hoofdthema’s

centraal: de waterstructuur, water in de omgeving en waterbeleving in het groen. Bij de vertaling van de ambities naar een uitvoeringsprogramma gaat het om maatregelen van verschillende aard: communiceren, organiseren (werkafspraken) en feitelijke aanpassingen aan het watersysteem.

Voor het thema verkeer en vervoer is het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan (2006) richtinggevend. Het streven naar een doelmatig, veilig en duurzaam functionerend verkeers- en vervoerssysteem is vertaald naar de volgende doelstellingen:

- voorzien in de groeiende behoefte aan mobiliteit;
- verhogen van de verkeersveiligheid;
- verbeteren van de leefbaarheid;
- garanderen van de bereikbaarheid.

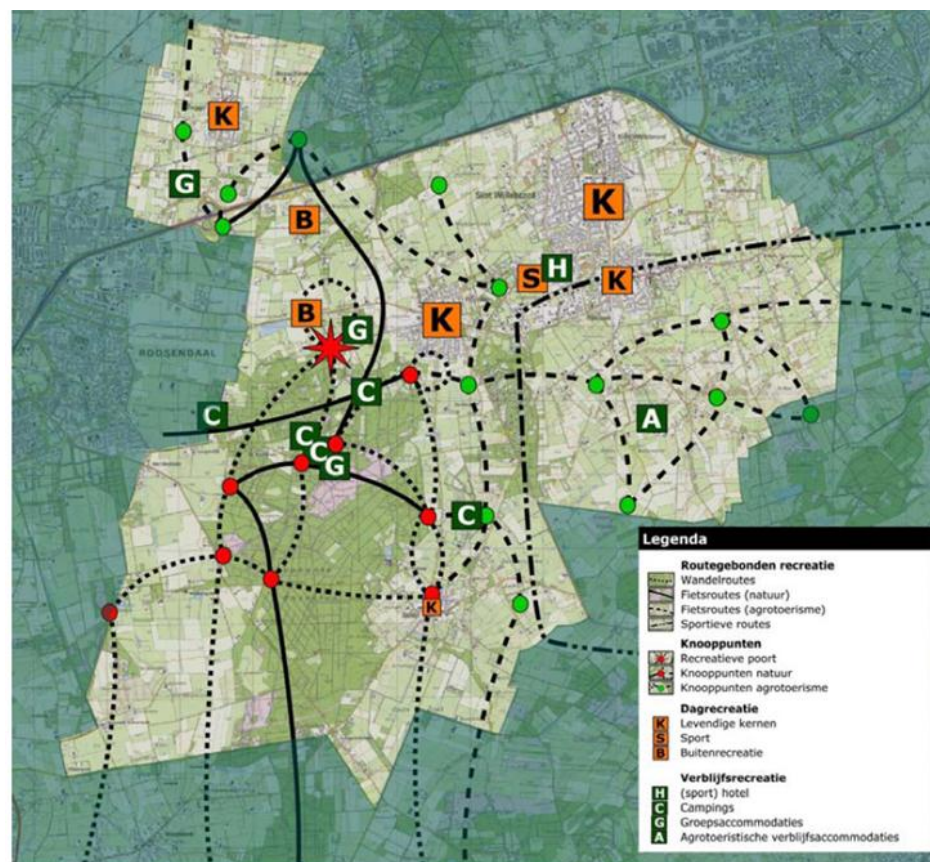
Naast de ambitie om een aantrekkelijke woongemeente te zijn, heeft onze gemeente ambities voor onze economische ontwikkeling (Economische visie Rucphen 2008–2020 “bruisend en ondernemend” en het Distributie Planologisch onderzoek (DPO)). Het gezamenlijk met het bedrijfsleven werken aan een ondernemende en economisch bruisende gemeente staat centraal. Ingezet wordt op vijf thema's:

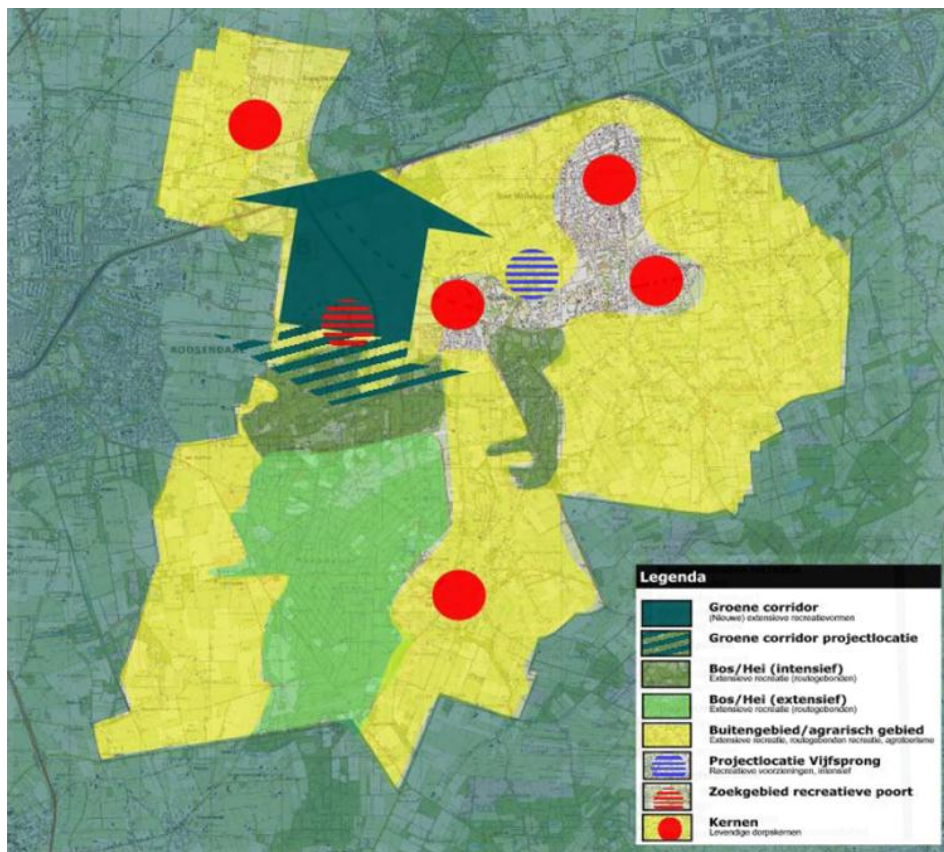
- Ruimte om te ondernemen en bereikbaarheid
- Verbetering van de arbeidsmarkt
- Economische samenwerking
- Imago en promotie
- Versterken van de productiestructuur (o.a. versterking en uitbouw van de speerpuntsectoren).

Toerisme is één van die speerpuntsectoren. Op basis van het Beleidsplan Toerisme en Recreatie “Rucphen natuurlijk actief” (2004) wordt gestreefd naar een sterke toeristisch-recreatieve sector, die uitgedaagd wordt tot nieuwe investeringen in producten en markten, het genereren van extra werkgelegenheid en tot het doen van meer bestedingen door consumenten. Welke activiteiten daartoe ondernomen worden, wordt

jaarlijks na overleg met de bedrijfssector in een programma vastgelegd. Op ruimtelijk gebied gaat het dan o.a. over toeristische wandel- en fietsroutes.

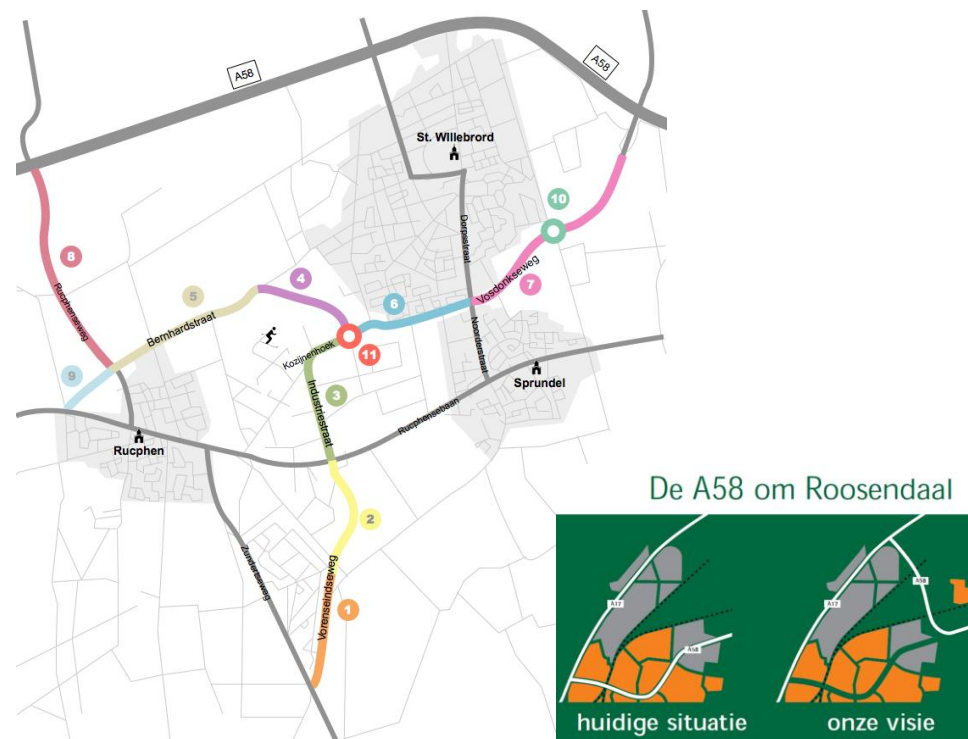
Het kampeerbeleid (maart 2008) bepaalt de algemene kaders waarbinnen de recreatiesector kan werken aan de ontwikkeling van dit toeristisch product (o.a. stimuleren seizoensverlenging, productdifferentiatie en –verbetering).

Belangrijke ruimtelijke ontwikkelingen voor het buitengebied zijn de invulling van de Binnentuin, de omleiding Rucphen, Sprundel, Sint Willibrord en de omlegging van de A58 bij Zegge. Bij het vaststellen van het integrale dorpsontwikkelingsplan Zegge is nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de landschappelijke inpassing van de verlegging van de A58 in het buitengebied. Om overlast te voorkomen, dient de omlegging zo ver mogelijk van de kern Zegge te worden gesitueerd. De centrumplannen gaan over de ruimtelijke inrichting van de dorpskernen. In de centrumplannen moet rekening worden gehouden met ruimte voor winkels en de verdere economische ontwikkeling. Ook

moet de openbare ruimte uitnodigen tot het aangaan van sociale relaties en moeten (fysieke) plekken worden gerealiseerd waar maatschappelijke activiteiten ondergebracht kunnen worden: een link dus naar het sociale beleid.

Omleiding Rucphen, Sprundel, Sint-Willebrord Verlegging A58

Onze ambities op ruimtelijk gebied hebben invloed op ons grondbeleid en eventuele strategische grondaankopen. Grondbeleid richt zich op het gebruik van de grond als bepalende factor voor de kwaliteit van de leefomgeving, uitgaande van de volgende doelstellingen:

- Het bevorderen van een maatschappelijk gewenst ruimtegebruik.
- Het verhogen van de kwaliteit van het ruimtegebruik.

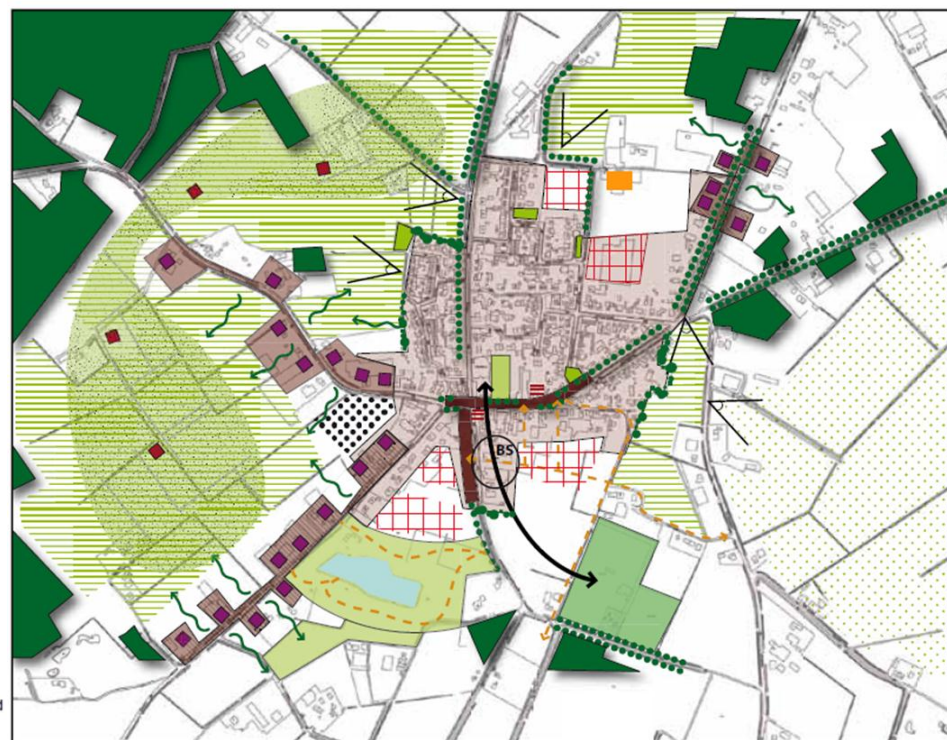
iDOP Schijf en Zegge

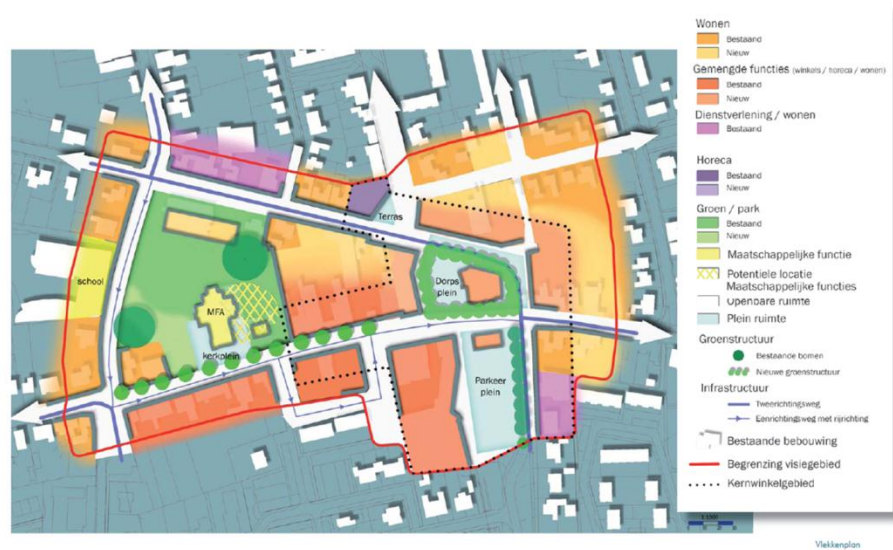
kaart Visie Zegge

kaart ruimtelijke visie

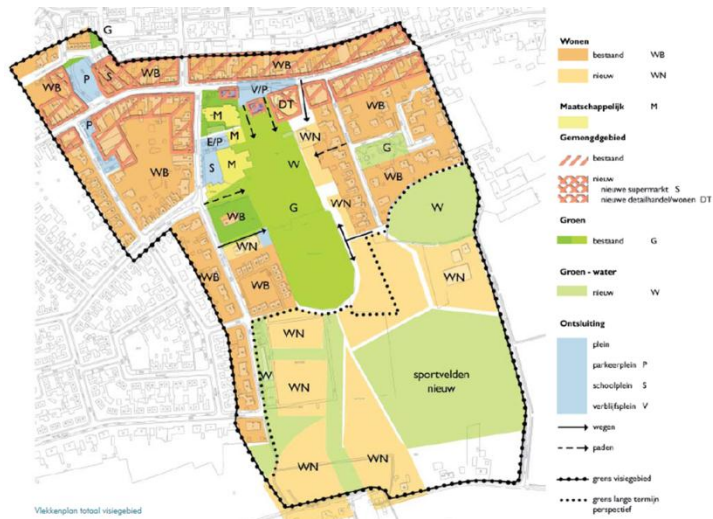
Centrumplan Rucphen

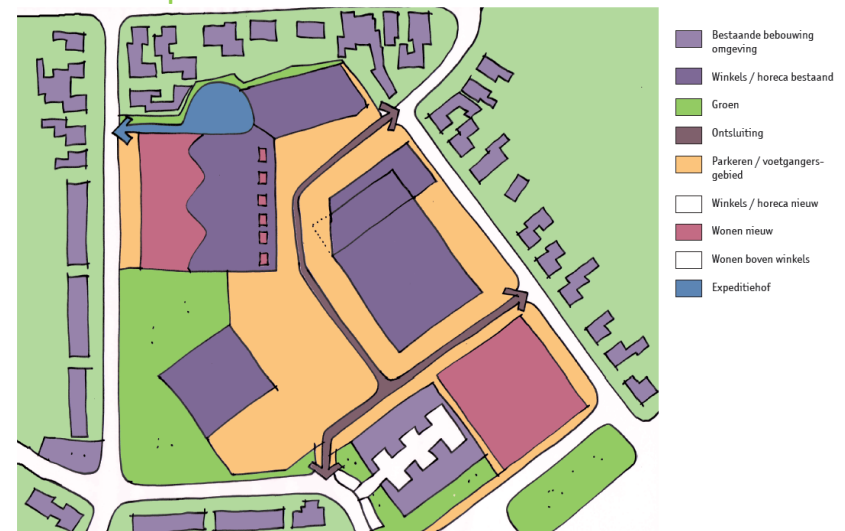
Centrumvisie Sint Willebrord

Vlekkenplan Sprundel

Visie Emmausplein Sint Willebrord

- Het bevorderen van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten over gebruikers, grondeigenaren, ontwikkelaars, corporaties en de overheid.

Enkele uitgangspunten van ons gemeentelijk grondbeleid zijn:

- actieve grondpolitiek daar waar mogelijk;
- faciliterende grondpolitiek waar gewenst of noodzakelijk (regelen gemeentelijk kostenverhaal en voor zover nodig locatie-eisen stellen);
- strategische grondaankopen waar mogelijk en noodzakelijk;
- vooraf per locatie grondbeleidstrategie bepalen (inclusief risico-inschatting en verwervingsplan);
- de formele vaststelling van het exploitatieplan als ‘stok achter de deur’.

Omdat ruimte (relatief) schaars is moeten keuzen gemaakt worden. Dit wordt versterkt door de bezuinigingsnoodzaak en de huidige economische situatie. Mogelijke vragen die daardoor aan de orde kunnen komen zijn: wat vinden wij een wenselijk evenwicht tussen het profileren als aantrekkelijke woongemeente en het faciliteren van economische ontwikkeling en nieuwe bedrijvigheid? Hoe ondersteunen wij het creëren van nieuwe mogelijkheden? Hoe gaan we om met particuliere initiatieven? Wat betekent dat voor ons ruimtelijk beleid?

Fysiek beleid

Bij ruimtelijk beleid gaat het vooral om de ontwikkeling van gebieden en de realisatie van de vastgestelde bestemming. Nadat het ruimtelijke beleid een fysieke vertaling heeft gekregen, volgt de fase van beheer van de openbare ruimte en gebouwen. Het gewenste kwaliteitsniveau van onderhoud en beheer van ons openbaar gebied ligt vast in o.a. de beheerplannen voor wegen, gebouwen, groen, verkeersborden, riolen en watergangen en ons “beleid- en beheerplan openbare verlichting 2010-2014”. De keuzes in het verlichtingsplan gaan o.a. over het al dan niet uitbreiden van openbare verlichting en het eventueel dimmen; een relatie dus met de sociale- en verkeersveiligheid en met duurzaamheid (milieubeleid).

In het Gemeentelijk Rioleringsplan 2013-2017 (vGRP, maart 2013) zijn uitgaande van het gekozen ambitieniveau en de lange termijn visie de volgende speerpunten benoemd:

- Kosten besparen door doelmatige investeringen en samenwerking in de afvalwaterketen.
- Planmatige aanpak van het rioolbeheer op basis van een rioleringsbeheerplan en jaarlijks op te stellen integrale operationele plannen.
- Verbeteringsmaatregelen in het rioolstelsel pas uitvoeren nadat met praktijkmetingen het nut en noodzaak hiervan is aangetoond.

De diverse plannen zijn de basis voor ons planmatig onderhoud. Wij ondernemen tussentijds actie indien desondanks ergens problemen ontstaan. Het gewenste kwaliteitsniveau heeft consequenties voor de inzet van middelen en uren, maar ook voor het woonklimaat, de veiligheidsbeleving en de aantrekkelijkheid voor bedrijven en toeristen. Het kwaliteitsniveau op de verschillende terreinen moet met elkaar in samenhang zijn: het is immers de vraag of je bijv. moet investeren op kwalitatief hoogwaardig groen, indien op diezelfde plek vervolgens zwerfafval niet opgeruimd wordt en het straatmeubilair en de openbare verlichting een verwaarloosde indruk zouden geven. Ook kan een matig onderhoudsniveau van bermen leiden tot meer wateroverlast of schade aan het wegdek.

Ons onderhoud en beheer strekt zich ook uit naar enkele accommodaties met een maatschappelijke functie. Zo zijn wij als eigenaar van sociaal-culturele accommodaties en sport- en vrijetijdscentrum De Vijfprong verantwoordelijk voor het groot onderhoud daarvan en verzorgen wij werkzaamheden aan grasvelden, plantsoenen en bomen op sportparken.

Het hoofddoel van het gemeentelijke milieubeleid is het bieden van een gezond, veilig en prettig woon-, werk- en leefmilieu aan onze huidige en toekomstige inwoners (Milieu uitvoeringsplan 2008-2010). Wij kiezen voor een realistische benadering van het

milieubeleid. Binnen het spoor leefbaarheid staat het voorkomen van hinder, vervuiling en onveilige situaties centraal.

Het tweede spoor, duurzaamheid, is meer op ontwikkeling gericht met aandacht voor milieuproblemen die verder reiken dan de huidige generatie inwoners en de eigen gemeentegrenzen (bijv. afvalpreventie en duurzaam bouwen). Beide sporen hebben naast fysieke ook sociale aspecten. Zo past het binnen duurzaamheid om terughoudend te zijn met openbare verlichting, maar dat kan leiden tot een vermindering van de sociale veiligheid.

Sociaal beleid

De sociale structuurvisie (SSV, 2008) beschrijft de centrale strategische visie van de gemeente Rucphen voor zover het gaat om de maatschappelijke kant van het gemeentelijk beleid: (het welbevinden van) de inwoners. De SSV gaat over de vraag welke structuur en sociale voorzieningen nodig zijn voor onze burgers om prettig te kunnen leven: wat bindt mensen en wat hebben mensen nodig om te participeren? Ons streefbeeld is dat niemand ongewild buiten spel staat en dat zorg en aandacht bestaat voor de medemens. “Participatie” is de rode draad in deze visie, die als volgt is samengevat:

“De gemeente Rucphen zet in op het versterken van de sociale samenhang. Door het aangaan van sociale relaties vormt iedere inwoner zijn/haar sociale netwerk. Inwoners nemen deel aan maatschappelijke activiteiten en zetten zich in voor het organiseren daarvan. Door onderlinge betrokkenheid ontstaat aandacht en zorg voor diegenen die beperkingen ondervinden of steun nodig hebben. De gemeente biedt daarnaast een vangnet voor diegenen die meer ondersteuning nodig hebben dan hun sociale netwerk kan bieden.

Deze visie leidt tot vier thema’s:

1. sociale samenhang: het aangaan van sociale relaties en deelnemen aan activiteiten;

2. maatschappelijke participatie: actief burgerschap en sociaal kapitaal; burgers als (co-) producent van maatschappelijke activiteiten en voorzieningen;
3. zorgen voor elkaar: burgers ondersteunen degenen die beperkingen ondervinden; waar nodig is een professioneel vangnet beschikbaar;
4. burgerparticipatie: dynamische interactie tussen burgers en gemeente. Dit thema geldt breder dan alleen voor het sociale beleid.

Binnen de eerste drie thema’s zijn verschillende organisaties actief en wordt een scala aan activiteiten georganiseerd. De activiteiten staan vaak onderling met elkaar in verband. Om een voorbeeld te noemen: de mate waarin vrijwilligers (thema 2) ondersteund worden, kan van invloed zijn op de mate waarin culturele of sportieve activiteiten worden aangeboden die de mogelijkheid bieden om elkaar te ontmoeten en sociale relaties aan te gaan (thema 1). Belangrijk ook is de wisselwerking tussen vrijwilligers- en professionele organisaties. Dit speelt nadrukkelijk binnen thema 3: een goede afstemming en taakverdeling kan de draagkracht van vrijwilligers vergroten en kan bevorderen dat op de juiste momenten wordt ‘doorgeschakeld’ naar de professionele voorzieningen. Het organiseren van ondersteunende voorzieningen (zowel vrijwillig als professioneel) dicht bij huis voor mensen met een hulpvraag of beperking, kan bevorderen dat deze mensen langer in hun eigen omgeving ondersteund kunnen worden en/of voorkomen dat op duurdere voorzieningen een beroep moet worden gedaan.

In de uitwerkingsnotitie van de SSV (raadsvergadering juli 2009) is een relatie gelegd tussen de thema’s van de SSV en de prestatievelden van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Ook is een voorzet geformuleerd voor de uitwerking van de thema’s.

De prestatievelden van de WMO omvatten al een groot deel van het sociaal beleid, maar daarnaast zijn nog andere wettelijke kaders en taken relevant. Diverse wetten die de inkomensvoorziening regelen (o.a. Wet Werk en Bijstand) maken dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor inkomensverstrekking aan bepaalde doelgroepen en voor het re-integreren van deze doelgroepen met als uiteindelijk doel het zelfstandig

voorzien in eigen inkomen. De inkomensverstrekking ligt wettelijk vast (I-deel); de invulling van re-integratie is gemeentelijk beleid waarvoor geoormerkt budget beschikbaar is. Goede resultaten op re-integratie zijn gunstig voor het I-deel. Als uitstroom naar betaalde arbeid (nog) niet haalbaar is, moet geïnvesteerd worden in maatschappelijke participatie om uitsluiting te voorkomen. Sociale werkvoorziening is een belangrijk instrument voor een deel van deze doelgroep. Ook het realiseren van een sluitende aanpak van jeugdwerkloosheid en het verlenen van bijzondere bijstand (of breder: het voeren van minimabeleid) kunnen worden geplaatst binnen het sociaal beleid.

Tot slot noemen wij nog de onderwijswetgeving (onderwijsachterstanden, leerplicht) en de Wet Publieke Gezondheid (GGD, jeugdgezondheidszorg) en niet te vergeten het gemeentelijk veiligheidsbeleid, waarbinnen verschillende speerpunten op het gebied van sociale veiligheid zijn geformuleerd.